І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 92. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 17-го ТРАВНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 17, 1972 No. 92. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТИ —

Вівторок, 16 травня 1972

АМЕРИКАНСЬКІ НАУКОВЦІ І МЕДИКИ РОБЛЯТЬ дедалі, то більше відкрить у відносно новій ділянці медичної науки, „іммунології", про „розмову" клітин у людському організмі між собою — їхню відпорність хворобам та здатність на самооборону. Для нових досліджень у цій ділянці виділено 64 мільйони долярів для Крайового Інституту Здоров'я та інших подібних установ. Деякі досліди вже вийшли із сфери експериментів, і завдяки тому вдалося в окремих випадках вилікувати дуже важко хворих людей, але покищо це стосується тільки мало розповсюджених хворіб.

ПОВІТРЯНИЙ ПІРАТ РИЧАРД ЛАПОЙНТ ДІСТАВ 40 років тюрми за свій злочин. Він захопив був пасажирський літак, одержав вимаганих 50 000 долярів „заробітку" і сприбнув з легкопадом - парашутом у стейті Колорадо, де його й зловила поліція. Директор федерального Управління в справах авіяції Джон Раффер вважає, що й 40 років для такого злочинця замало і що треба таких карати на горло. Незабаром судитимуть ще одного повітряного пірата Мексок, який з 50 000 дол. „викупу" скочив з легкопадом у стейті Юта і також потрапив до рук поліції.

ВІТОНСЬКИЙ КОЛЕДЖ У НОРТОНІ одержав 1 мільйон долярів допомоги. Професори і студенти не знають, хто пожертвував гроші, бо та особа побажала, щоб її прізвище не розголошували.

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ МУЗЕЙ У НЮ ЙОРКУ переживає велику фінансову кризу. Щоб боротися з нестачею фінансів, правління Музею вирішило зменшити штат службовців, звільнивши з праці 100 осіб та провести інші економічні заходи: буде скорочена публікація двомісячних бюлетенів, закритий вхід до Музею з 83-ї вулиці й ін. Звільнені службовці вирішили влаштувати демонстрацію перед цим мистецьким Музеєм, щоб звернути увагу преси на жалюгідний фінансовий стан скарбниці мистецтва. Багато музеїв у ЗСА переживають подібну фінансову кризу.

У ЛОНДОНІ ПРОГОЛОШЕНО встановлення „Нобелівської нагороди" у висоті 88.000 дол. за заслуги „поширення людського знання або любови Бога". Ту нагороду встановив американський багатій Джон Темплтон, іменям якого існує окрема Темплтон - Фундація. До Ради, яка признаватиме щорічну таку нагороду за активне сприяння релігійності, будуть належати генеральний секретар Світової Ради Церков Юджин Карсон Блейк, президент Міжнародного Трибуналу Справедливости Мухаммед Зуфрулл Хан і президент Теологічного факультету у Принстонському університеті, д-р Джеймс МекКорд. Першу нагороду прогошено в початках наступного року.

У СТОЛИЦІ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ БОННІ ВІДБУДЕТЬСЯ в середу 17 ц. м. голосування над ратифікацією пактів безпеки з Совєтами і Польщею. Канцлер Віллі Брандт висловив наприкінці минулого тижня перед данським прем'єром Отто Краґом певність, що голосування вийде у користь тих договорів, з великими далекосяглими наслідками не тільки для Німеччини, а й всього світу.

ГРУЗИНСЬКОМУ ІСТОРИКОВІ ЗАГРОЗИЛИ відібранням його докторського наукового ступня, якщо він не „попровить" свою книжку п. н. „Буржуазно - демократичний рух і перемога соціялістичної революції в Грузії, 1877-1921", яка нібн прогрішилась проти комуністичних доктрин. Той історик, Ушангі Ейдамоідзе, повинувався наказові згори і „виправив" свої „ухили". З цього приводу західня преса пише про прояви націоналізму в неросійських совєтських „республіках" включно з УССР.

НА МАДЯРЩИНІ УРЯД ВЕДЕ кампанію проти алькоголізму, але водночас толерує пропагандивні оголошення алькогольного промислу та окремих підприємств.

СОВЄТСЬКИЙ МАРШАЛ ГРЕЧКО ПІДПИСАВ у Дамаску в Сирії нову умову щодо дальших достав зброї для Сирії. Він відлетів відтіль до Каїро, де негайно довго нараджувався з єгипетським президентом Анваром Садатом.

В МІСТІ АСАКА В ЯПОНІЇ ВИБУХЛА в минулу неділю пожежа в одному нічному льокалі, при чому згинуло 126 осіб, а 34 особи були поранені. Поліція арештувала одного електромеханіка, який необережно кинув горіючу цигарку на підлогу, де лежали насичені хемікаліями куски матеріялу. Пожежа почалася на 7-му поверсі і 19 осіб, між ними молоді жінки з-посеред артисток і прислуги згинули, коли пробували рятуватись і скочили з 7-го поверха.

Українець доповідав на конференції європейських інтелектуалістів

Париж. — Директор журналу „Кшанк" і представник Франко - Українського Товариства, не так давно створеного в Парижі, д-р Я. Мусянович взяв участь у конференції „Гуртка сі Страсбургу", Той „Гуртск", складений з визначних французьких та німецьких інтелектуалістів, між ними й міністрів та парляментаристів обох країн, охоплює також професорів деяких вищих шкіл та університетів. Він постав 6 років тому з метою вивчення духового стану сучасної Европи. Конференція відбулася в Бонні 16 і 17 березня. На ній були розглянені й продискутовані такі проблеми, як студентські розрухи, марксизм і неомарксизм, еротизм — як засіб політичного розкладу й боротьби та ін., в тому й становище [illegible] у Польщі й ЧССР. Як інформує „Українське Слово" з Парижу з 7-го травня, д-р Я. Мусянович виступив проти думок доповідача проф. Паульса, який твердив, що в боротьбі між марксизмом і неомарксизмом переможе останній. Д-р Мусянович розповів про боротьбу в Україні інтелектуалістів проти московського централізму, проти утисків — за новий гуманізм і свободу. Українські інтелектуалісти ведуть боротьбу проти тоталітарного марксизму, а потурання Зах. Европи марксистам може привести до перемоги неомарксизму у вільній частоні Европи. Президент французької групи поздоровив д-ра Мусяновича та прихилився до його висновків. Ще на початку квітня д-р Я. Мусянович брав участь у конференції Европейського Руху (федералістів Европи) в Нансі.

ГУБЕРНАТОР ВОЛЛЕС ВАЖКО ПОРАНЕНИЙ ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧОГО ВИСТУПУ; АТЕНТАТНИКА ЗААРЕШТОВАНО

Лорел, Мериленд. — Губернатор Алабами Джордж Воллес був важко поранений під час свого виборчого виступу в понеділок 15 травня ц.р. у торговельному центрі в Лорел, Мд. Зараз після виголошення губернатором Воллесом промови, в якій він атакував зріст злочинности у ЗСА і зокрема незадовільний стан особистої і громадської безпеки по великих містах, губернатора Воллеса постріляв трьома кулями з пістолі 21-літній Артур Герман Бремер із Мілвокі. В часі стріляння були поранені ще три інші особи, включно з агентом Секретної Служби, який був призначений для охорони Воллеса, як кандидата на Президента. Важко пораненого трьома кулями в рам'я, груди і в околицю черева губернатора Воллеса негайно перевезли до шпиталю Святого Хреста в Сілвер Спрінг у Мериленді, де лікарі провели всі потрібні операції. Не зважаючи на важке поранення і частинний параліж у ногах, лікарі сподіваються видужання губернатора Воллеса і навіть на те, що він до яких десяти днів зможе бути перевезений додому. Арештованого Бреннера поставлено в стан обвинувачення за атаку на федерального службовця і за порушення Акту про цивільні права з 1968 року, тобто за встрявання у федеральну акцію, спрямовану на охорону президентського кандидата. Бреннер, як виявилося, прикидався за прихильника Воллеса, їздив за ним під час виборчої кампанії і навіть прибрав був своє авто і двері до свого мешкання у Мілвокі плякатиками із закликом голосувати на Воллеса. Атентат на губернатора Воллеса, який здобував усе більше перемог у правиборах, розгортаючи все активніше свою виборчу кампанію, викликав глибоке потрясення в усій країні і широкий відгомін за кордонами ЗСА. Президент Ніксон зараз після одержання повідомлення про атентат зателефонував до дружини губернатора Воллеса, яка перебувала в шпиталі біля ліжка важко пораненого чоловіка, висловлюючи їй співчуття своє і своєї жінки й запевнення, що вони будуть молитися за скоре видужання губернатора Воллеса. В окремо проголошеній заяві Президент висловив глибоке стурбування з приводу атентату і все частішого застосування насилля в політичному житті, заклакаючи водночас усю націю до боротьби із цією загрозою насилля. Обидва головні супротивники губернатора Воллеса, демократичні кандидати на Президента — сенатор Гюберт Г. Гомфрі із Міннесоти та сенатор Джордж МекГоверн із Південної Дакоти відкликали негайно на невизначений час свої дальші передвиборчі виступи. Сенатор Гомфрі зараз же поїхав до шпиталю в Сілвер Спрінгс, щоб висловити дружині і приятелям губернатора Воллеса своє глибоке співчуття. Сенатор МекГоверн визначив атентат на Воллеса, як удар на все добре й цінне в житті американської нації, закликаючи молитися за видужання губернатора Воллеса й оздоровлення американської суспільности.

Губернатор Джордж Воллес під час одного із своїх виступів

Совєти вперше виявили приготування до приїзду Ніксона

Москва. — „Правда" й „Ізвєстія" принесли вістки про підготовлювання разом із прибулими з Америки експертами приїзду президента Ніксона з почотом. Сподіваються, що президент Р. Ніксон прибуде до Москви в найближчий понеділок 22 травня. Совєтська агенція ТАСС подала вістку з Америки, що президент Ніксон перевів кінець тижня у Кемпі Дейвіда на розмовах з Генрі Кіссінджером про свою подорож до Москви і що державний секретар Вілліям Роджерс заперечив журналістам, що приготування до тієї подорожі Президента поступають згідно з пляном. Водночас чолові совєтські газети пересунули вістки про успіхи комуністів у Південному В'єтнамі з перших сторінок — на задні сторінки. Совєтська преса передала теж щойно тепер інтерв'ю, що його в минулу п'ятницю уділив у Парижі північно-в'єтнамський член Політбюра Ле Дук То, з заявою, що в'єтнамські комуністи не хочуть принизити Америки ані теж завести у Південному В'єтнамі свого монопольного режиму. Всі ці факти вказують недвозначно, що вістки про плян відкликання Москвою відвідин президента Ніксона не були правдиві. У Вашингтоні пані Ніксон відповіла відвідувачам Білого Дому на запит, чи вона полетить до Москви: „Це ніяка тайна, поїду туди". Пресовий референт Білого Дому Роналд Зіглер заповів журналістам, що приготовляються два літаки для журналістів, які полетять спершу до Зальцбургу в Австрії, де зупиниться Президент, а відтіль до Москви. Але ще не оприлюднено листи журналістів.

Воєнна ситуація у В'єтнамі поправилась

Сайгон. — Південно-в'єтнамські війська відібрали назад передовий оборонний пост званий Бастонь, що його ворог здобув був 28 квітня ц. р. За безпосередній доступ до того форпосту не було вже бою, бо ворог очистив його внаслідку одnотижневого сильного натиску збоку південно-в'єтнамського війська, при чому південне командування затаїло спершу той противаступ, щоб не орієнтувати ворога. Позбавлення ворога тієї форпостної бази важливе тому, що ворог не зможе підтягнути туди далекобійних, отриманих від Совєтів, гармат для обстрілювання міста Хуе. Поправу ситуації приписують головно зміні на становищі командирів та мошних південно-в'єтнамських військ: попередній дивізійний генерал, який віддав місто і провінцію Квангтрі комуністам, перший втікав і був головним спричинником паніки. Комуністи зазнали в цих останніх боях величезних людських втрат: на форпості Бастонь знайдено 98 ворожих тіл, недалеко облоганого і важко обстрілюваного міста Анлок знайдено кратер, в якому були 141 вбиті ворожі вояки. — На бойових відтинках міст Анлок і Контум не було замітних змін. Зате виявлено, що американські літаки замінували не тільки порти у Північному В'єтнамі, але й ріки, канали й озера, щоб спаралізувати транспорт зброї й інших товарів.

Члени Уряду таврують критиків політики Президента щодо В'єтнаму

Вашингтон.— Державний секретар Вілліям Роджерс, зізнаючи на Бюджетовій Підкомісії закордонних справ, головою якої є демократичний сенатор Вілліям Проксмайр з Вісконсіну, піднесеним голосом відповів на критичні заввагі того сенатора щодо замінування північно-в'єтнамських портів, що велика більшість народу підтримує Президента і що демократичні члени Конгресу повинні бути стриматись з своїми опозиційними голосами. На запит сенатора Проксмайра, чому президент Ніксон рішився замінувати порти, хоч президент Джансон відмовився був зробити це, Роджерс відповів: „Коли хтось зробив помилку, то не значить, що його наступник має ту помилку повторити. Коли б заміновано порти тому кілька років, то війна була б швидше закінчилася". Секретар хліборобства Ерл Буц, промовляючи на зібранні Американської Федерації Реклями звернув увагу, що Совєти респектують тільки „мову голої сили, ту, якою промовляє президент Ніксон" і що в нинішньому часі весь нарід повинен стояти за своїм президентом. Також третій член Уряду, секретар внутрішніх справ Роджерс Мортон таврував демократичних членів Конгресу, які в противенстві до більшости народу виступають проти політики президента Ніксона супроти В'єтнаму, замість підтримувати його й маніфестувати солідарність цілого суспільства.

Атентат на Воллеса матиме значний вплив на вислід виборчої кампанії

Вашингтон. — Безглуздий атентат на губернатора Алабами Джорджа Воллеса, одного із трьох провідних демократичних кандидатів на Президента у цьогорічних виборах, який почав здобувати все більше успіхів у виборчій кампанії і стояв напередодні нових досягнень у політичному житті ЗСА, може мати великі наслідки на вислід Президентських виборів. Якщо губернатор Воллес видужає і зможе знову взяти активну участь у виборчій кампанії, то він здобуде багато нових прихильників і голосів у правиборах. В політичних колах сподіваються, що атентат на його вплине позитивно на його перемогу у призначених на вівторок 16 травня ц.р. правиборах у стейтах Мічиген і Меріленд. В час, як на губернатора Воллеса виконано атентат, він мав уже 210 делегатів на усіх 1 509 потрібних для номінації на Президента на демократичній конвенції 1972 року. Обрахувують, що він мав шанси здобути 70 до 80 голосів електорів. Якщо ж він не зможе вже брати участи у виборчій кампанії, то не буде нікого, хто б міг його заступити в його ідеях оздоровлення ЗСА, зміцнення виконної влади і встановлення внутрішнього порядку й законности та особистої безпеки для всіх громадян, — твердять деякі коментатори. Губернатор Воллес кандидував на Президента ЗСА вже двічі — 1964 і 1968 роки. В 1968 р. він здобув 9,9 мільйонів, або 13.5 відсотка усіх і демократичних і республіканських голосів, що були віддані тоді на Президента.

Окремий Комітет приготовляє програму Союзового Дня в Ню Джерзі

Джерзі Ситі. — Минулого четверга, 11-го травня, тут у приміщенні Українського Народного Дому відбулися наради для оформлення програми запланованого на неділю, 10-го вересня цього року Союзового Дня Ню Джерзі, що його влаштовує спеціяльний Комітет з інж. Омеляном Грабом, головою Окружного Комітету Відділів УНС в Перт Амбою, у проводі. Функції секретаря Комітету виконує Іван Рачинський, а скарбника Юліян Вараник, голова Окружного Комітету в Ньюарку. В нарадах взяли участь також почесний голова Комітету колишній предсідник УНС Йосип Лисогір, голова Окружного Комітету в Джерзі Сіті-Байоні Мирон Сірий та репрезентанти Відділів чотирьох Округ. Союзовий День відбудеться в Українському Селі в Бавнд Бруку і в його програмі передбачені виступи юних бандуристів з Джерзі Сіті і Байону, танцювального ансамблю з Пассейку, конкурсові футбольні змагання та всілякі несподіванки, включно з виграшем вартісних нагород. Минулого року такий День мав великий успіх. Нарадами проводив інж. О. Граб. Чергові наради Комітету відбудуться 15-го червня ц.р. в Картереті.

Метрополітальний Відділ УЛТПА схвалив повну піддержку у завершенні Гарвардського Центру

Ню Йорк. — Закриваючи Зустріч Українського Лікарського Т-ва Північної Америки — Відділу Метрополії Ню Йорк з представниками Гарвардського Центру Українських Студій і Фонду Катедр Українознавства, що відбулося в неділю, 13-го травня, в Українськім Інституті Америки, д-р Маркіян Мигоцький, голова Відділу та керівник Зустрічі, в імені членів Відділу склав знаменну заяву: „Ми вповні вдоволені дотеперішньою працею Фонду Катедр Українознавства в Гарварді й признаємо, що Фонд в існуючих обставинах зробив усе, що міг осягнути та віримо, що всі пляни Фонду будуть завершені й будемо попирати морально і фінансово заходи Фонду, як ми це робили раніше, з тим, що наші заходи й піддержка будуть повні інтенсивні. Ми певні, що

(Закінчення на стор. 6-ій)

ЮВІЛЕЙ ПЕРВОІЄРАРХА УПЦЕРКВИ В ЗСА МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА

Бавнд Брук. — Як уже у вчорашньому числі „Свободи" подано коротко, в неділю 14 травня відсвятковано тут Ювілей 30-тиліття архиєпископського служіння Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви в діяспорі та Української Православної Церкви в ЗСА Владики Мстислава. Святкування розпочали ся церковними відправами.

Архиєрейська Літургія і Молебень

В передполудневих годинах відбулася тут у Церкві-Пам'ятнику Торжественна Архиєрейська Свята Літургія, яку відправив ВПрев. Митрополит Мстислав в асисті Архиєпископа Марка і нововисвяченого Єпископа Константина, як також духовників: о. протопресвітера А. Селепини, митрофорного прот. П. Фалька, о. прот. В. Уманця, о. прот. М. Земляченка, о. Ю. Поченюка, о. І. Ілляшенка і о. протодиякона В. Поліщука. Після того відбувся Молебень, з нагоди 30-тиліття архиєрейського служіння Митрополита Мстислава, в якому взяли участь сім названих вгорі духовників та о. прот. І. Данилевич. Церква була заповнена вірними.

Зустріч з громадянством і бенкет

О год. 2-ій по пол. розпочався в недалекому ресторані „Голлідей Інн" ювілейний бенкет, сполучений із зустріччю з громадянством, численні представники якого явилися, щоб віддати пошану Ювілятові і засвідчити духовний зв'язок із працею Ювілята для Церкви і народу. Відкрив бенкет голова Консисторії о. прот. Артемій Селепина, вказавши на значення того „свята над святами", що його переживає УПЦерква. Після відспівання залею „Христос Воскрес", відправлення молитви Архиєпископом Марком і поблагословення трапези Митрополитом Мстиславом, о. Селепина передав провід в руки голови Ювілейного Комітету митроф. прот. Степана Біляка. Архиєпископ Марко підніс тост на честь Митрополита, що його заля зустріла одностайним „Многая Літа". Мала дівчинка принесла Ювілятові китицю квітів. На запит Ювілята „від кого" — „від усіх нас". О. С. Біляк виголосив коротке вступне слово, в якому підкреслив заслуги Митрополита Мстислава для УПЦеркви, як організатора, адміністратора, будівничого, патріота, проповідника і невтомного працівника. Владика Мстислав став, завдяки тим своїм прикметам та об'єктивним заслугам, найпершим кандидатом на український православний патріярший престол у Києві — говорив промовець. З черги о. Біляк представив осіб за двома президіяльними столами. Частинно за цими столами. Частинно за цими столами приявними заступник прези-

(Закінчення на стор 6-ій)

Ірвінґтонська громада прощає о. А. Селепину

Ірвінґтон (І.Г.). — Протопресвітер Артемій Селепина, настоятель Святотроїцької української православної парафії в Ірвінґтоні, Н.Дж., після 13 років душпастирства у цій громаді відходить та переїздить до Бавнд Бруку, осідку Консисторії УПЦеркви в ЗСА. У жовтні минулого року протопресв. А. Селепина був обраний VII Собором УПЦеркви в ЗСА головою Консисторії, на місце Архиєпископа Мстислава, якого обрано Митрополитом УПЦеркви в ЗСА. Протопресвітер А. Селепина займав раніше пости скарбника і секретаря Консисторії. Він рівночасно був деканом Ню-Йорксько - Ню-Джерзського деканату. Тепер він адмініструватиме понад 100 українськими православними парафіями, приналежними до УПЦеркви в ЗСА, зверхником якої є Митрополит Мстислав. В часі перебування о. Артемія Селепини в Ірвінґтоні і під його духовною опікою побудовано нову церкву і придбано парафіяльний дім. Та численно невелика українська православна громада під час душпастирювання о. Артемія Селепини стала однією із зразкових парафій в ЗСА. Не тільки православні, але й українці-католики, мешканці Ньюарку-Ірвінґтону й околиць, довідавшися про переїзд о. Артемія Селепини до Бавнд Бруку, невимовно жалкують, що втрачають доброго душпастиря, палкого проповідника, українського громадянина-соборника і пластуна. Вони прощатимуть його окремим вечором, що відбудеться в залі Українського Народного Дому в Ірвінґтоні в суботу увечері, 20-го травня.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Д-Р Б. СТЕБЕЛЬСЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ДІЙСНОГО ЧЛЕНА НТШ

Ню Йорк. — Головна Рада Наукового Товариства ім. Шевченка обрала на особливому засіданні дня 6-го травня ц.р. в Ню Йорку д-ра Богдана Стебельського дійсним членом Філологічної Секції НТШ. Д-р Богдан Стебельський є секретарем Канадійського НТШ, редактором додатку до „Гомону України" — „Література і Мистецтво" і головою Управи Асоціяції Діячів Української Культури.

ВОЛОДИМИР ВОРОНКЕВИЧ КАНДИДУЄ НА ФРІГОЛДЕРА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі. — Володимир Воронкевич, син Василя із Байону, Н. Дж. призначений кандидатом на фріголдера —члени повітової політичної партії — у правиборах, що відбудуться у вівторок 6 червня ц.р. Володимир Воронкевич є студентом Коледжу св. Петра в Джерзі Ситі.

ВИСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ Ю. СОЛОВІЯ ПЕРЕНЕСЕНА НА ЖОВТЕНЬ 1972 Р.

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці повідомляє, що заповіджена на 21 травня ц.р. в ЛМКлюбі виставка образів мистця - маляра Юрія Соловія перенесена на жовтень 1972 року і почнеться дня 22-го жовтня 1972.

УКРАЇНСЬКА ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА

Тандер Бей, Канада.—17-хвилинну політичну українську програму показала телевізійна станція СПКР у формі дискусійного панелю. Учасники панелю, українські студенти, виступали в обороні безправно засудженого Валентина Мороза та ін. діячів культури в Україні, згадували про 30-ліття з часу створення УПА, про трагічну смерть мистця Алли Горської та ін. Програма відбулася з ініціятиви і на прохання Відділу Ліги Визволення України.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Гра Москви

Совєтське „колективне керівництво" три дні нараджувалось, як зареагувати на рішення президента Ніксона замінувати північнов'єтнамські порти. Після того проголошено комунікат з „рішучим" затавруванням американського „агресивного імперіялізму" та з заявою щодо дальшого підтримування в'єтнамського „визвольного" руху. Але водночас совєтські представники нараджувались з американською групою фахівців, які прибули до Москви закінчити приготування до відвідин президента Ніксона. У Вашингтоні совєтський міністер закордонної торгівлі Ніколай Патолічев відвідав з амбасадором Анатолієм Добриніним президента Ніксона, і вони обидва всміхнені позували з Ніксоном для фотознімки. У московському журналі „Водный Транспорт" проголошено, що вісім совєтських кораблів пливуть з „мирним крамом" до Північного В'єтнаму, і що вони „не дадуть залякати себе американським агресорам". Але західні кореспонденти в совєтській столиці зразу звернули увагу на те, що коли б Совєти наставилися дійсно на риск зудару з американськими військовими кораблями, то таке проголошення появилося було б у „Правді" й „Известиях", а не у підрядному названому вище часописі.

Це все зовнішні познаки тієї гри, яка зраджує, що за кулісами Кремлю змагаються дві течії: доктринерська, що вимагає відкликання відвідин Ніксона, і опортуністична, що прагне, за старою московською приповідкою „і невинність зберегти, і капітал придбати". У практиці це виглядає так, що назовні ведеться антиамериканську пропаганду і промовчується перед широкими верствами совєтського населення відвідини Ніксона, але насправді ставиться користі з тих відвідин вище за престиж комуністичної партії.

Гаррі Шворц з „НЙ Таймсу" не єдиний, хто в останніх днях прийшов до висновку, що Совєтам більше залежить на отриманні від ЗСА довготермінових кредитів і машин, як на похвалах від в'єтнамських комуністів, які вже коштують Москві більйони рублів. Характеристично, що в'єтнамські комуністи, з ясною ціллю нацькувати СССР проти ЗСА, пишуть про втрати, що їх совєтські кораблі і моряки зазнали від американських бомб у Гайфонгу, а сама совєтська преса про це — мовчить. У нинішньому часі — ставка Москви на „співпрацю" з капіталістичною Америкою, а не на світову революцію.

Совєтознавство у ЗСА

Конференція американських совєтознавців, чи як їх називають — совєтологів, яка відбулася в днях 13 і 14 травня ц. р. в Прінстонському університеті, виявила наявність деякого відставання чи й затримки у розвитку совєтознавства у З'єднаних Стейтах Америки. Дехто ж із її учасників, між якими були не тільки видатні науковці, але й представники державного департаменту, фундацій та наукових журналів, говорив про кризу в цій ділянці.

Джордж Кеннан, відомий американський дипломат і дослідник Росії і Совєтського Союзу, за почином якого відбулася ця конференція, ствердив у своїй доповіді, що деякі аспекти досліджування Совєтського Союзу і вишколювання потрібних у цій ділянці фахівців поставлені під загрозу внаслідок недостатньої фінансової підтримки збоку Уряду і керівництв відповідних фундацій, і то в час, коли у Совєтському Союзі відбуваються важливі процеси і глибокі зміни, що їх треба основно вивчати. Наявну в ділянці американського совєтознавства кризу деякі з учасників з'ясовували, з одного боку, відходом таких видатних совєтознавців, як померлі останніми роками Мерлі Фейнсод, Філіпп Е. Мозлі та Ернест Сіммонс, і, з другого боку, послабленням зацікавлення молодих адептів науки тими чи іншими проблемами й аспектами совєтознавства.

Підкреслюючи вагу координації совєтознавчих студій, зокрема в таких ділянках, як економіка, географія, соціологія, право, література та мистецтво, і конечність підготови відповідних фахівців, учасники конференції згадували також і потребу вивчання цих ділянок в різних окремих національних аспектах. Проте, як виходить із пресових звідомлень, справа вивчання сучасного становища окремих народів Совєтського Союзу не знайшла потрібної уваги серед учасників конференції. А саме в занедбанні й неувазі до цієї останньої справи, треба думати, лежить і причина сучасної кризи в американському совєтознавстві. Панівні в ньому тенденції розглядати совєтську дійсність, як „єдинонеділимо" російську, і нехтування питаннями окремих народів СССР вплинули великою мірою на щораз більше відставання цієї ділянки від справжнього вивчення і СССР, і існуючої в ньому комуністичної системи.

В. Давиденко

ЛЮДИНА З КВАДРАТНИМ ПІДБОРІДДЯМ

У Совєтському Союзі кружляє анекдот: стрепіхаті брови Леоніда Ілліча Брежнєва є насправді Сталінові вуса, але — „на вищому рівні". І ще говорять про „двох Ілліčів": теперішнього генерального секретаря ЦК КПСС і „творця першої в світі соціялістичної держави". Можливо, обидва ці анекдоти інспіровані на Луб'янці в Москві задля популяризації Брежнєва, що виломився вже з „тройки" і став, як рівний поміж рівними — на чолі.

А проте, один американський журналіст, який бачив Брежнєва під час його візити в Парижі восени минулого року, писав, що, не зважаючи на за останньою модою пошитий костюм і дипломатичну вишуканість, генеральний секретар ЦК КПСС виглядає радше, як профспілковий „бос". Зрештою, зовнішність може бути облудною, і це, либонь, мають на увазі дорадники през. Ніксона перед його плянованою до Москви подорожжю. Свого часу західні совєтологи писали про Брежнєва, як про людину українського походження, яка не має шансів вибитися на самий вершок. Тепер він, твердий, упертий і рішучий, з квадратним підборіддям і сильно розвиненим інстинктом політика, стоїть сам-один, як незаперечне число 1 в московському Кремлі.

У травневому випуску „Рідерс Дайджесту" авторитетний совєтознавець Ловенс Елліот пише, що не прем'єр - міністер Косиґін, а Брежнєв, є тим, хто управляє 220-мільйоновим населенням СССР і диспонує 3-мільйоновою армією, 60-ма атомовими підводними човнами і 1500 міжконтинентальними балістичними ракетами. І це не „президент" Підгорний, а Брежнєв, сидітиме навпроти през. Ніксона за столом, коли прийде він до Москви на „вершинні наради".

За 55 років існування совєтського режиму лише три особи посідали таку величезну владу. Брежнєв не має з ними майже нічого спільного: Ленін — фанатик-фантаст, який поставив своєю ціллю витягнути Росію з Середньовіччя і за всяку ціну створити в ній „рай для трудящих"; брутальний і кривавий Сталін, який вигубив мільйони людей в ім'я комунізму; і балакучий, часто підхмелений Хрущов, який штовхнув був СССР на грань нуклеарної війни. Всі вони були революціонери, а Брежнєв такий самий революціонер, як пересічний совєтський апаратник - бюрократ з солідним партійним стажем.

Брежнєв — типовий представник так пластично змальованої Мілованом Джиласом „нової кляси" — еманципований, в міру освічений, більший буржуа, як клясичний з часів революції большевик. Він воліє прогрес у техніці і матеріяльні вигоди, як революційні бурі. А понад усе хоче він миру, що забезпечує йому і його партії „статус кво".

Перед Брежнєвим, як провідником партії і „вождем совєтських народів", стоїть цілий ряд вибухових проблем: постійне невдоволення режимом і московською домінацією у країнах - сателітах; щораз більший натиск на китайському кордоні і намагання китайців підірвати в очах комуністичного світу авторитет кремлівських „вождів" як „зрадників ідеалів жовтня" та „ревізіоністів"; наростаючий внутрішній рух дисидентів і ятріючі національні проблеми; щораз голосніші вимоги народів СССР щодо поліпшення матеріяльних умовин — харчування, житла, дешевих розваг. В обіцяний від 1918 року „рай на землі" не вірять уже й дошкільники.

Розв'язати ці проблеми догматик Брежнєв і його Політбюро неспроможні, не віддавши пріоритету легкій індустрії коштом важкої, що працює на невпинне озброєння, не зліквідувавши колгоспної системи, не впровадивши в економіку основних елементів з капіталістичної економіки. Отже, підсовєтським народам все ще бракує городини, часом навіть хліба, бракує мануфактури, домашнього електричного приладдя. І звичайне авто все ще є мрією навіть пересічного лікаря і інженера. Совєтський життьовий стандарт залишається найнижчим з-поміж стандартів усіх промислово розвинених країн. Дехто із західніх і совєтських економістів припускає, що внаслідок візити през. Ніксона економіка СССР може дістати відчутні для його населення ін'єкції.

Українське походження Леоніда Брежнєва виводять з того, що народився він у грудні 1906 року в Кам'янському (тепер Дніпродзержинськ) на Україні. Батько його був металюргом, і його слідом пішов 15-літній Леонід. Отже є він „расовим пролетарем".

Працюючи на виробництві, Л. Брежнєв одночасно вчився і закінчив землевпорядно - меліоративний технікум. В 1931-1935 рр. навчався в металюргійному інституті, після чого працював як інженер. Свою партійну кар'єру почав у 1931 році і робив її дуже успішно, бо вже у 1938 р., в розпалі сталінських чисток, завідував відділом (?) Дніпропетровського обкому партії, а в 1939 р. став його секретарем, отже обласним диктатором і довіреною у Сталіна особою.

Під час другої світової війни Брежнєв не менш блискучу кар'єру робив у війську на політичній роботі: як заступник начальника Політуправління П і вденного фронту, начальник Політвідділу армії, начальник Політуправління 4-го Українського фронту. Очевидно, все це тісно було зв'язане з кривавою організацією СМЕРШ.

Із армії вийшов Брежнєв з ранґою генерал - ляйтенанта, з орденами Леніна, Богдана Хмельницького та ін. і відразу ж побрався вгору ховзькою партійною драбиною, на 20-му з'їзді партії ставши членом ЦК КПСС, а незабаром по тому членом Президії ЦК КПСС.

Своєю кар'єрою Брежнєв у великій мірі завдячує Хрущову, для якого в 1954 р. „освоював" у Казахстані цілинні землі. Не зважаючи на пересторогі агрономів, Брежнєв залізною рукою виконав завдання Хрущова, зібрав на цілинних землях великий урожай і з тріюмфом повернувся до Москви. Але пересторогі агрономів справдилися, і за кілька років на розораних землях, внаслідок знищення тонкої верстви чорнозему, утворився, як кажуть американці, величезний „пороховий котел".

Брежнєв залишався вірним адьютантом Хрущова аж до 1964 року — до дня

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЕФБІАЙ І ЛЮДИНА

Поки людина живе і діє, та ще й у такій ділянці, яка багатьом є сіллю в оці, критикують її на всі лади, знецінюють і свій критицизм простягають на тих, що ту людину охороняють.

Вісім президентів Америки тримали Едгара Гувера на становищі директора Федерального Бюра Інвестиґацій. Відколи Гувер дійшов до 65-го року життя, себто до віку нормальної емеритури, не припинявся натиск на президентів Джана Кеннеді, Линдона Джансона і Ричарда Ніксона, щоб Гувера димісіонувати. Але коли 2 травня ц. р. Едгар Гувер на 77-му році життя помер, то в тому самому Конґресі, де не раз лунали найгостріші слова на адресу Гувера, всі одностайно голосували за влаштування йому похорону державним коштом, і щоб його тіло було виставлене для публічного вшанування у Ротонді Капітолю. І знявся галас: хто заступить Гувера?

Нема нібито людини, якої не можна було б заступити, але коли відходить велика людина, то постає пустка, яку трудно виповнити. Едгар Гувер єднав у собі прикмети юриста, слідчого судді й поліціянта, політика і державного мужа, самовладного диктатора з хистом лявірувати між політичними партіями, Конґресом і Білим Домом. Він цурався особистої реклями, але за кулісами вмів надзвичайно спритно використовувати пресу, радіо, телевізію й фільмовий промисл для підтримування та піднесення престижу ЕфБіАй.

Президент Ніксон здавав собі справу з того, що годі поквапно призначати наступника Едгара Гувера, бо тяжко знайти йому рівного. Тому він призначив тимчасового керівника ЕфБіАй в особі 55-річного Л. Патріка Грея, колишнього морського капітана, за цивільним фахом адвоката, який працював у Пентагоні, а від 1970 року був асистентом генерального прокуратора.

Кругло 25 років Патрік Грей є особистим приятелем президента Ніксона і, між іншим, брав активну участь в обох його президентських кампаніях. Тому тепер уперше настав безпосередній тісний зв'язок ЕфБіАй із Білим Домом, бо, хоч Ричард Ніксон і його попередники ставилися з найбільшим довір'ям та пошаною до Гувера і підтримували його своїм авторитетом проти зовнішніх атак, не було між жадним із них та Гувером того близького особистого й політичного зв'язку, що між Ніксоном і Патріком Греєм.

Може власне тому, може вірячи у перевибір Ніксона в цьогорічних осінніх виборах і в отриманні призначення на постійного директора ЕфБіАй, Патрік Грей не захотів обмежитися формальним тимчасовим керівництвом цією установою до осінніх виборів, а зразу заповів різні зміни, персональні й суттєві. Він випередив цим критиків покійного Гувера, які головно рекомендували більшу контролю Конґресу і Секретаріяту юстиції над ЕфБіАй.

Патрік Грей здає собі справу з існування численних противників ЕфБіАй у ліберальних колах Конґресу й поза Конґресом і потреби протидіяти тенденції — використати смерть Гувера, щоб перевести у Конґресі великі дебати над ЕфБіАй, коли прийде там справа затвердження наступника Гувера. Він проголосив цілу низку запроєктованих реформ і, поруч із ними, також низку проблем, для яких ще не знає ясної розв'язки, як, наприклад, не знає відповіді на найширший запит: „Хто має бути поліцією над поліцією?" і „Чи поліція має підлягати ЕфБіАй?!"

Проєктовані новим тимчасовим керівником ЕфБіАй реформи націлені на наближення, так би мовити, цієї установи до народу і її популяризацію. Для цього мають послужити й такі деталі, як лібералізація зовнішнього вигляду працівників ЕфБіАй, які дотепер мусіли носити тільки білі сорочки і коротко підстригати волосся. Сам він з гумором заявив журналістам, що стриг собі волосся від 1946 року, як моряк, щоб не мати клопоту з розпилюваною від моторів оливою.

Він переламав цупко зберігану за Гувера традицію, що до ЕфБіАй не можна приймати жінок, і заанґажував 28-річну адвокатку Барбару Линн Гервіґ на свою асистентку. Заанґажував також двох інших правників у віці 30 років на відповідальні пости, щоб відмолодити штаб ЕфБіАй. Заповів приймання до ЕфБіАй в більшому числі, як дотепер, муринів, порторіканців та індіян, щоб не було закиду щодо дискримінації кольорових громадян, заповів покликання до життя дорадчої ради з ширших кіл громадянства, як конґресменів, професорів, педагогів і суспільних діячів. „Хочу прохилити трохи вікно", — заявив він, ствердивши цим, що за Едгара Гувера ЕфБіАй була есклюзивною організацією, яка вправді втішалася популярністю завдяки мітові таємничости, але водночас втрачала на популярності внаслідок безконтрольности.

„ЕфБіАй без Гувера це неначе аномалія — так тісно спліталася ця людина з його машиною", — читаємо у статті „ЕфБіАй після ери Гувера" у „Таймі" з 15 травня ц. р. Тому автор тієї статті пропонує, щоб Президент покликав спеціяльну комісію з адвокатів, суддів і поліційних фахівців, яка перевірила б функції ЕфБіАй і визначила її майбутність. Але він рішуче виступає проти суґестій колишніх противників Едгара Гувера, які — щоб поменшити його владу чи просто дразнити його, пропонували поділити функції ЕфБіАй між двома окремими аґенціями: таку, яка поборювала б кримінальне злочинство, і таку, яка б поборювала підривну роботу. Були й такі, які пропонували взагалі поділити завдання ЕфБіАй між багатьма різними аґенціями. Але автор цієї статті у „Таймі" слушно відкидає такі пляни: „Розкласти інвестиґаційну машину ЕфБіАй з уваги на політику її директора було б рівнозначне з викиданням на смітник доброго автомобіля тому, що його водій ніби в останніх роках не тримався правил їзди".

Такі статті в американській пресі і різні голоси видатних політиків та правників у зв'язку зі смертю Едгара Гувера стверджують, що ЕфБіАй була і є у глибокому пошанівку в усіх відповідальних громадян. Це — запорука, що вона збереже свою силу також після Гувера.

(і. к-н)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

СВІТЛА Й ТІНІ ДіДіТі

Ми є свідками стихійного руху екологів проти забруднення природи, занечищення річок та затруювання повітря. Цей рух екологів та їх прихильників прибирає щораз більше на силі і виявляється, наприклад, спонтанними д е м онстраціями шкільної молоді, що збирає порозкидані пляшки, коробки з-під консерв тощо.

Одною з вимог екологів є заборона вживати комаховбивчу речовину, знану загально під назвою ДіДіТі, що є акронімом її хемічного складу: dichloro - diphenyl - trichloro-ethan'у.

В обороні ДіДіТі, білого порошку, яким посипали колись наші голови в таборах ДіПі, виступив недавно на конференції Об'єднаних Націй нобелівський лавреат д-р Говмен Е. Борлаф у своїм рефераті про вирощування нових порід пшениці. На його думку, джерелом цієї гістеричної і до деякої міри безвідповідальної пропаганди „довкільників" проти вживання рільничих хемічних речовин в загальному, а проти ДіДіТі зокрема, є „бестселлер" Рачела Карсона „Мовчазна весна", що вийшла друком в 1962 році.

Ця напівнаукова, напівфантастична повість, до речі, талановитого науковця, засіяла зерно шкідливої пропаґанди в пресі, радіо та телевізії, що стала змістом програми численних клюбів любителів природи, дослідників дичини та опікунів птахів.

Хоч загальне число членів цих товариств і клюбів не переходить 150,000, вони ведуть дуже добре зорганізовану та інтенсивну пропаґанду, завданням якої є добитися законної заборони вживати ДіДіТі.

На думку д-ра Борлафа, така заборона може стати дійсністю лише тоді, коли наука винайде комаховбивчу речовину кращу від ДіДіТі. Бо досі в історії людства жадна хемічна речовина не вчинила більше добра для здоров'я, економіки та соціяльних обставин людства, як ДіДіТі. У вислідї вживання цієї речовини протягом останнього 25-ліття понад більйон людей врятовано від малярії, що є нечуваним осягом в аналах народного здоров'я. А ще й сьогодні коло 340 мільйонів людей забезпечені від цієї недуги, внаслідок уживання ДіДіТі в рільництві. У висліді цієї акції та піднесення стану здоров'я населення нашої пляпети настало покращання його економічного добробуту, зросла продукція рижу і пшениці в Індії, Непалі, Тайвані, піднеслася вартість маловидайних рільничих просторів.

Що ДіДіТі не є шкідливим для людського життя свідчить те, що, не зважаючи на дуже високу продукцію цієї речовини (400,000 тонн на рік) та безупинний контакт з нею соток мільйонів людей, лише декілька випадків ушкоджень та захворінь було досі занотовано, спричинених, до речі, або випадковим, або самогубним впровадженням до організму цієї речовини. Не було, проте, досі ні одного випадку, щоб ДіДіТі зумовило розвиток пістряка або було спричинником генетичних змін в організмі. Доцьогочасні досліди над понад 1.400 хемічними рільничими речовинами виявили, що тільки дві з них мають зближену до ДіДіТі характеристику, але менше активні та успішні від неї.

Немає сумніву в тому, що коли „Оборонний Фонд Довкілля" та зв'язані з ним групи оборони природи доб'ються заборони вживання ДіДіТі, прийде черга на інші протипошесноворослинні засоби, що у висліді зменшить харчові збори на 50 або й більше відсотків та піднесе ціни харчових продуктів вчетверо або й вп'ятеро. Хто тоді забезпечить харчами бідні прошарки населення? Напевно не любителі природи та дичини!

Виявляється, що ДіДіТі є не прокляттям, але, покищо, благословенням людства.

Мирослав Семчишин

УКРАЇНСЬКА ВИХОВНА СИСТЕМА

(2)

3. АНАЛІЗА

Напрямні УВСистеми були предметом докладної аналізи та обговорення запрошеними до цього панелістами. Ми не будемо на цьому місці входити в усі завваги, застереження чи негативи УВСистеми в сьогоднішньому вигляді. Н ю й о ркська конференція помітно спричинилась до ретроспективної оцінки того, що п'ять років тому нам здавалось абсолютно добрим і бездискусійним. На згаданій конференції не тільки зревідовано поняття виховного ідеалу українця, але й видвигнено цілий ряд нових моментів соціологічних, к у льтурно-психологічних і інших, які творять зовсім новий фактор у підході до проблеми нашої молоді поза межами України. Так само продискутовано напрямні УВСистеми і внесено до їх теперішнього укладу ряд поправок-коректив, побажань, включно з потребою чіткого, зрозумілого висловлювання і дефініювання понять. Але в цілому УВСистему визнано за незвичайно важливий та необхідний дороговказ у нашій виховно-освітній практиці, і тому наше завдання коротко ось тут розкрити напрямні цієї системи і дати до них потрібний коментар.

Напрямні УВСистеми мають п'ять частин: 1-ша частина — це семантика, тобто коротке введення і визначення терміну, що і як треба розуміти під цим словом; 2-га частина подає основні тези напрямних; 3-тя частина говорить про організацію виховної праці; 4-та розглядає зміст навчальних та виховних програм, і врешті 5-та частина коротко з'ясовує, як здійснювати УВСистему в практичній дії.

З кількох дефініцій, що таке УВСистема найкраще пояснює суть справи визначення, яке між іншим подибуємо в першій частині: „УВСистема — це певний вид практики, а виховна система — це вид виховної практики, спертої на виховній теорії". Зрозуміло, що коли говорити про українську систему, то це буде вид української виховної теорії і виховної практики, якою ми повинні користуватись у наших навчально - виховних заходах.

Всю суть УВСистеми роз'яснює друга частина. Там у семи точках подані всі ті елементи, що творять поняття системи в українській інтерпретації. Отже, тут чітко підкреслено, що основою УВСистеми є українська культура у всіх її виявах, і що вартості цієї культури відіграють важливу ролю у вихованні нашої молоді. Що для нас у діяспорі дуже важливо, що була спосібність одиниці з громадою, бо завдяки гармонії між одиницею і суспільством дана одиниця стане гуманною і внутр і ш н ь о с а м о вихованою. „Правда, сама фізична приналежність одиниці до громади не чинить першої гуманною і самовихованою. Але в цій неуточненій тезі є здорова думка про те, що п о ч у т т я приналежности і співучасть у громадському житті діятиме на дану людину позитивно. І навпаки, її відхід від рідних порогів може завести її на манівці.

У цій же частині в шести підрозділах подається визначення мети УВСистеми, спрямованої на українську людину, при чому висувається потребу інтелектуального, національного, релігійно -морального, суспільно-громадського та естетичного, ба навіть фізичного виховання.

Правда, так зформульована мета виховання не має ніяких особливих признак. Такі вимоги знайдете в педагогіці різних народів і різних часів. Вони — ці вимоги — не визначають, скажімо, „української мети", бо й без нашої системи наша молодь зустрінеться в інших школах з такими ж виховними тенденціями. Але підкреслення їх у УВСистемі має свою ціль. Їх треба розуміти як свого роду синтезу виховних чинників, які в результаті мають вчинити українську людину в чужому морі освіченою, і шляхетною, і моральною та релігійною, п і д г отованою до входу в громадське життя, з типовими для українців естетичними зацікавленнями. Ці, скажімо, статичні тези треба б перетворити в нашій українській дійсності на динамічні вартості, тобто нам потрібно, щоб наша молодь ,незалежно від таких чи інших виховних приціпів даної неукраїнської школи, перейнялась у к р а їнським національним духом, щоб своє здоров'я, свою професійну освіту і свій інтелектуальний багаж та естетичні зацікавлення поставила до послуг українській справі: щоб узяла собі до серця і розуму ідеал українського національного виховання.

У третій частині мова йде про те, хто має ці напрямні здійснювати? Зрозуміло, що цей обов'язок падає на родину - родинний дім, церкву, школу, молодечі організації.

Згідно з тезами УВСистеми родинний дім, здорова родинна атмосфера — це вихідна база у всьому процесі виховання. А далі дуже важливу ролю призначено Церкві, яка має забезпечити релігійно-моральне виховання молодого покоління. Наголошуючи в и й нятко ву ролю української Церкви, автори теж пішли так далеко, що вбачають у Церкві не тільки головну опору в триманні української діяспори при українстві ,але навіть вважають Церкву за передумову існування діяспори . . .

Найбільше місця у цій частині напрямних займає розділ, присвячений українській школі, як основному варстатові праці над душею і інтелектом української молоді впродовж років її дитинства і віку дозрівання. Бож у ніякому місці, як тільки у школі, можна пляново, поступово здійснювати українські виховні ідеали і практикувати адоптацію української культури в різних її виявах. Тези на шкільному відтинку правильно підкреслюють динамізм виховно-шкільного процесу, який треба визнати рішальним фактором у формуванні світогляду молодої української ґенерації. В цьому ж розділі подаються детальні вказівки і практичні інформації про шкільну адміністрацію, вишкіл учителів, про громадський сектор і його відношення до школи і т. д.

Четвертий підрозділ цієї частини обговорює справу молодечих організацій, які паралельно зі школою мають виконувати свою незвичайно важливу ролю: допомагати і батьківському домові, і церкві, і школі у формуванні та шліфуванні характерів вихованців. Тези УВСистеми правильно наголошують потребу теоретичної і практичної координації молодечих організацій та їх активного притягнення до сектору громадської праці. Зрозуміло, що молодечі організації не можуть претендувати на якусь виняткову ролю у вихованні молодого українського п о к о л і н ня. Правда, кожна така організація має свій окремий профіль, свою організаційну структуру і свої специфічні завдання. Алеж у вихованні молодої української людини вони мають, всі разом, спільну мету, скажімо українську, хоч ідуть до неї різними, тільки собі п р и к м е тними, шляхами.

(Далі буде)

УКРАЇНСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ У ВАШИНГТОНІ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ

Фоторепортаж Юрія Вірта

ВІД РЕДАКЦІЇ: Як уже широко інформовано в попередньому числі „Свободи", минулої суботи, 13-го травня, в столиці З'єднаних Стейтів Америки, Вашингтоні, відбулася багатолюдна маніфестація-демонстрація в обороні людських прав, безпощадно нехтованих окупаційним комуністичним режимом в Україні, про що свідчить остання нова хвиля арештів молодих українських інтелектуалістів. В маніфестації-демонстрації взяло участь біля 3.000 осіб, в цьому яких 2.000 студентської молоді. Для поінформування читачів, редакція „Свободи" вислала на цю маніфестацію двох своїх кореспондентів, Леоніда Полтаву, обширний допис якого про маніфестацію був надрукований в попередньому числі „Свободи", та молодого адепта журналістики Юрія Вірта, який фотографував фрагменти маніфестації. Деякі із багатьох зроблених ним світлин подаємо.

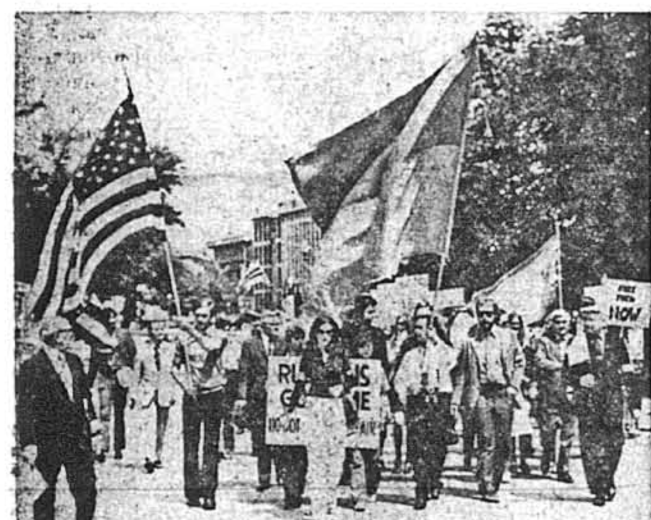
Демонстранти збираються поблизу пам'ятника Т. Шевченкові

Поліція заблькувала вулиці, які ведуть до амбасади СССР

Марш українських молодечих колон до Білого Дому

На перехресті 17-ої вулиці і „К" українська молодь влаштувала сидячу демонстрацію, спинивши рух на 15 хвилин

Чоло демонстрації — із зоряним і синьо-жовтим прапорами

Інж. Юрій Кульчицький і д-р Богдан Футей переговорюють з речником поліції

Маніфестація в парку Лафаєта перед Білим Домом

Перед маршем 3.000 до совєтської амбасади

Це той „Старший брат", що його спалила українська молодь, протестуючи проти московських утисків в Україні

З ДІЯЛЬНОСТИ УВАН В КАНАДІ

Зміни в статуті УВАН

10-го березня відбулися Надзвичайні Загальні Збори УВАН, в домі Науки у Вінніпеґу, на яких ухвалено низку важливих змін і доповнень в статуті, заінкорпорованому в 1958 р. Змін вимагали розвиток діяльности УВАН та нові обставини. Загальні збори складалися з дійсних членів УВАН, яким єдино належиться рішальний голос. З-поза Вінніпеґу на збори прибули особисто сенатор Павло Юзик та проф. Кость Біда. Перший взяв участь в передконвенційному засіданні Президії УВАН в справі статуту, а на збори передав свій голос іншому членові УВАН, а проф. Біда не зумів також взяти участь в зборах з причини похорону в годинах засідань близького члена його родини, а уповноважив іншого члена УВАН його заступати. Дійсні члени: проф. В. Кисілевський і проф. І. Тесля переслали свої одобрення проєкту змін на письмі, а за себе, для присутности на зборах, дали уповноваження іншим членам УВАН.

Головні зміни в статуті (як вже занотовані урядово) зроблено такі:

1. Поширено УВАН на три розділи: а) Гуманістичних наук, б) Суспільних наук і в) Природничих та Фізико-Математичних наук;

2. Поширено число дійсних членів до 36 (за старим статутом 12) й ухвалено підвищені академічні вимоги для прийняття кандидатур у дійсні члени та обумовлено прийняття їх згодом більшости всіх дійсних членів;

3. Поширено склад Президії УВАН до 9-ти членів: президент, 3 заступники (по одному з кожного Відділу), секретар-скарбник, генеральний секретар і 3 члени для інших функцій.

До кінця цього року — 1972-го урядує, згідно з статутом, існуюча Президія в складі сімох членів (у Вінніпеґу лише 6), уводячи в життя ступнево ухвалені зміни.

Шевченкове Свято, вшанування пані К. М. Антонович

Шевченкове Свято відбулося 12-го березня увечері, в Домі Науки 221 Флора Стріту у Вінніпеґу. Свято відкрив президент УВАН д-р М. І. Мандрика, в к а з а,вши що в цей день, 111 років тому, поховано Т. Шевченка в Петербургу. Вірно кажуть, що лише дата народження Шевченка є правдивою датою, бо Шевченко залишився безсмертним. Він перевтілився в безсмертний вічний дух, що вітає над Україною і над цілим світом, даючи надхнення поколінням до продовження проголошеного і ним боротьби за Волю й Правду України до повної перемоги.

Опісля д-р Мандрика повідомив, що за встановленим звичаєм, Президія УВАН відзначає свого заслуженого члена Катерину Михайлівну Антонович, яка все своє довге життя присвятила українській культурі, наданням їй титулу почесного члена УВАН — четвертого по черзі після Блажен. Митрополита Іларіона. Це перша жінка з цим титулом.

Під бурхливі оплески д-р Мандрика вручив пані Антонович Грамоту Уван, в якій написано: „За довголітню посвятну й невтомну діяльність на полі української культури, особливо образотворчого мистецтва, та виховання української мистецької молоді". Президія УВАН іменує Катерину М. Антонович Почесним членом Академії.

Відтак Ольга Войценко оповіла про життя й діяльність п-і Антонович та її осягнення й заслуги для української культури.

Основною точкою програми була доповідь творця пам'ятників Т. Шевченка у Вашингтоні та в Буенос Айресі, мистця Л. Молодожанина про ідеї й процес створення названих пам'ятників. Промовець ілюстрував доповідь на екрані кольоровими фотографіями різних моментів праці над творенням пам'ятників та їх остаточним здвигненням і урочистим відкриттям.

Інж. А. Качор говорив про перший пам'ятник великому кобзареві на українських землях. Це був монумент Т. Шевченкові у Винниках, поставлений в році 1913. Про відкриття пам'ятника старалася „Просвіта" й парляментарні посли. Але польська влада не хотіла допустити до здвигнення пам'ятника у Львові. Довелося поставити його на передмісті Львова — Винниках. Ушкоджений поляками в 1922 р., пам'ятник був реставрований в 1924 р., але урочисте відкриття його не було дозволене аж до 1925-го р., коли польські власті погодилися тільки на церковне свято - молитви.

М. Л. Б.

Публічна Бібліотека в Ірвінґтоні влаштувала фотовиставку Л. Коленського

Ірвінґтон, Н.Дж.— «Irvington Herald» 4-го травня ц.р. інформує про спеціяльну фотографічну виставку інж. Лева М. Коленського, влаштовану в місцевій Публічній Бібліотеці. В повідомленні сказано:

Чорно - білі фотографії, зняті Левом М. Коленським з Ірвінґтону, будуть виставлені в Публічній Бібліотеці до 1-го червня. Більшість фотознимок були зняті в Ню Джерзі і включають красвиди, рослини та портрети. Коленський, інженер електроніки в Ляборaторіях Белл Телефон, вживає 35 міліметрового і 2¼ в промірі фотоапарату. Його початки у фотографії сягають 8-го року його життя, як він почав фотографувати примітивним фотоапаратом в Україні. Фотограф-сусід дозволив йому користуватись темничкою і так почалося його життєве замилування. Теперішня виставка в Бібліотеці є його першою одно-особовою виставкою. Він вже також брав участь у виставках, що їх влаштовувало Українське Фотографічне Товариство в Ню Йорку, якого він є членом. Коленський приїхав до З'єднаних Стейтів Америки в 1949-му році та здобув свій диплом бакалавра в Массачусетському Технологічному Інституті в 1953 році. Від того часу затруднений в Ляборaторіях Белл Телефон, початково в Ню Йорку і тепер в Голмдел. Диплом магістра здобув у Колюмбійському Університеті в 1956-му році. Інженер і пані Коленські живуть при 107 Чепмен пл. із своїми доньми Христиною Марією та Мартою Софією, ученицями Арчбішоп Волш Гай Скул.

Дружина інж. Л. Коленського пані Любов Коленська, авторка збірок „Самотність" і „Павлів тріюмф", затруднена в редакції „Свободи".

Зміни в стейтовій льотерії у Ню Джерзі

Трентон. — Скоро бажаючі набути льотерійні квитки в стейті Ню Джерзі зможуть їх купувати по одному за 50 центів, чи „бльочками", на 12, 24 чи й на усі річні тиражі цієї льотереї. Власники таких бльочків - квитків будуть увесь час грати на одно своє число. Коли хтось виграє, він одержить виграш поштою. Такі бльочки особливо будуть вигідні для тих, хто живе поза Ню Джерзі, або для подарунків. Льотерійна комісія при цьому не приховує, що їй ідеться з нововведенням про те, щоб підвищити кількість покупців льотерії. Вона трохи впала від часу, коли в сусідніх стейтах, в тому й Ню Йоркському, також завели стейтові льотерії, прибутки з яких головно йдуть на шкільництво. Минулого року в Ню Джерзі кожного тижня продавали таких квитків приблизно на 5 мільйонів долярів, а цього року на на 400.000 дол. продають менше. Новозаведені квитки - бльочки будуть коштувати 12, 24 або 52 доляри, залежно від кількости квитків-тижнів.

Роман Рахманний

ЖИВЕ СТЕФАНИКОВЕ СЛОВО ПОМІЖ НАМИ

Обмірковуючи п о т у жні відцентрові сили, які протягом століть вдаряють по самій субстанції українського народу, ми не раз запитуємо одні одних: Завдяки чому збереглася українська нація від розпаду й асиміляції?

Завдячуємо це головно культурнотворчим особам, що їх постійно зроджує кожна географічна область України. Своїм особистим вкладом у єдину скарбницю української культури ті діячі — світські і духовні — пов'язують свою вужчу батьківщину з іншими землями в одну суцільну країну, творять єдину духовну українську державу.

Полтавщина дала нам Івана Котляревського, Харківщина — Григорія Квітку-Основ'яненка, Чернігівщина Пантелеймона Куліша. Поділля зродило Михайла Коцюбинського, Волинь подарувала нам Лесю Українку, а Буковина — Юрія Федьковича та Ольгу Кобилянську. Галичина видала Маркіяна Шашкевича та великого Івана Франка.

Від того культуротворчого процесу не відстали окраїни, висунені на безпосередній наступ чужомовного населення. Холмщина зветься вужчою батьківщиною Михайла Грушевського, а Лемківщина — Богдана І. Нтонича. П р и гноблене мадяризацією Закарпаття знайшло свого оборонця в особі Олександра Духновича, а далека Кубань — свого речника Василя Мову-Лиманського. Загарбана москалями Вороніжчина послала нам Миколу Костомарова, а степова Херсонщина — Евгена Маланюка.

А в колі цих і багатьох інших, тут не згаданих, творців єдиної української культури сяє найбільший діямант — із центру України, з Черкаського Придніпров'я — Тарас Шевченко.

У цьому „шевченківському вінку" творців української національної культури одне з найвидніших місць займає син Покуття — Василь Стефаник.

У своїй шляхетній скромності він вважав себе тільки за „малого наслідника" великого Франка. Однак, нині вся високорозвинена українська нація і все зорганізоване в ЮНЕСКО людство визнають, що Василь Стефаник — це великий продовжувач українських культурних традицій не лише Івана Франка, але й Тараса Шевченка.

Іван Франко, либонь, перший в Европі вивів на сторінки літератури живі постаті міського експлуатованого робітництва. Тарас Шевченко своїм вогнистим словом закарбував у пам'яті людства постаті українських войовників за права і гідність людини — українських запорізьких козаків. Василь Стефаник привів на кін літератури — української та світової — монументальні постаті українських селян, з-поміж яких протягом століть вербувалися саме оті українські войовники.

Українських козаків бачила і подивляла Західня Европа XVII стол. — чи то на бойовищах коло Дюнкерку у Північній Франції, під мурами Відня, чи на вулицях Сараґосси в Еспанії. Але треба було щойно проникливого зору Тараса Шевченка, щоб новочасні українці пізнали своїх предків у всій їхній величі.

Подібно із Стефаникових оповідань наше й чужинні суспільства пізнають шляхетний характер українських селян, які здобували прерії Канади і простори Південної Америки. Вони робили це часто з іменем Василя Стефаника на устах. Бо, залишаючи область, українські поселенці везли з собою на чужину — в пам'яті або таки серед своїх особистих речей — не лише „Кобзар", але й Стефаникову „Синю книжечку" чи його „Камінний хрест".

Ледве чи може бути переконливіший доказ впливу мистецького слова Василя Стефаника на масового читача. А водночас це є доказом особистої культури наших предків, що їх чужомовні спостерігачі — у своєму невігластві згірдливо називали „людьми в овечих кожухах". Тим часом справжня примітивна людина ніколи не могла б зглибити й пошанувати мистецьку красу, замкнену в карбовані діялоги Стефаникових героїв з оповідань, що своєю ляпідарністю випередили творчість письменника нобелівської нагороди Гемінґвея.

Українська громада міста Монтреалю правильно зробила, влаштувавши тематичний вечір Василя Стефаника з мистецьким концертом. Таким чином ми частинно сплачуємо наш моральний борг супроти одного з творців єдиної української культури. Бо Василь Стефаник супроводив наших предків у їхній мандрівці на Північно - Американський континент. Він супроводив і нас — своїми творами, писаними оригінальною українською мовою та в перекладах англійською мовою. І він служитиме своєрідним свідоцтвом культури для нащадків у їхніх стосунках з людьми інших культур — він допоможе їм почувати себе рівними поміж рівних.

При тому наша громада скористалася з прекрасної нагоди почути слово - доповідь про Василя Стефаника з уст діяча, який знав його зблизька та інтимніше, ніж будь - хто інший із сучасних українців. Це — літературний критик Юрій Гаморак, відомий теж під іншим псевдонімом — Юрій Клиновий.

Він родом з Покуття, а Канаду пізнав раніше за багатьох з-поміж нас. В роки 1936-37 він працював співредактором тижневика „Українські Вісті" в Едмонтоні. У 1938 році повернувся до Львова, де редагував журнал „Новітній Ремісник" і був співредактором журналу „Життя і Знання".

Серед його літературознавчих праць є нарис біографії Василя Стефаника, студія про творчість Леся Мартовича, есеї з шевченкознавства та огляди творчости багатьох українських письменників.

Зазнав він теж гіркої долі інших діячів української культури. Ще в снятинській гімназії арештувала його польська поліція і домоглася засудження його на рік тюрми за „український націоналізм". Все таки Юрій Гаморак - Клиновий зумів самотужки закінчити середню школу і опісля здобути ступінь маґістра юридичних наук у Львівському університеті.

У вересні 1940 року сталінське НКВД запроторило його в тюрму на подібний лад, як раніше польська поліція. Тільки завдяки заходам проф. Кирила Студинського він уникнув загибелі в травні 1941 року.

Німецька окупація України поставила його під таку саму загрозу. Його арештовано у Хвастові, коли він — разом з іншими українськими патріотами, в тому числі сл. п. Иосипом Позичанюком — прямував у центральні райони України, щоб там пожвавити національно - культурне українське життя. Майже чудом уникнув він долі Олени Теліги, Івана Рогача, Петра Олійника та інших, яких ґестапівці розстріляли в Бабиному Яру.

Після другої світової війни Юрій Гаморак - Клиновий поселився знову в Едмонтоні. Там він працює за своєю спеціяльністю в альбертському Міністерстві юстиції. Поряд з цим продовжує свою працю в галузі літературної критики і є тепер головою канадійського відділу п и с ьменницького об'єднання „Слово".

Юрій Гаморак - Юрій Клиновий це — Юрій Васильович Стефаник. Завдяки йому культуротворче Стефаникове слово із збільшеною силою живе поміж нами. Воно допомагає нам усім зберегтися як органічній частині єдиної української нації та її всесвітньої духовної держави.

Звіт Координаційного Комітету Українських Жіночих Організацій Ню Йорку і Метрополії

Комітет постав на заклик Світової Федерації Українських Жіночих Організацій відзначити пам'ять Алли Горської, мисткині і поетеси, яка трагічно загинула на рідних окупованих землях. Ініціятивна група, складена з 4-х організацій: ОЖ ОЧСУ, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв в Америці, Союзу Українок (Н.Й.) та Українського Золотого Хреста, постановила відзначити пам'ять Алли Горської величною маніфестацією. Для виконання цього завдання ініціятивна група запросила усі жіночі організації Ню Йорку, так що у часі заснування Комітет налічував 7 організацій: чотири вже названі, а також Український Самостійний Золотий Хрест, Українсько-Американську Допомогову Організацію ім. Ольги Басараб і Марійську Дружину непор. Зачаття при Церкві св. Юра. До Комітету пізніше долучилася група організованого жіноцтва Ірвінгтон - Нюарк. Спочатку Комітет мав обмежене завдання й час дій. Одначе, коли почали надходити з України вістки про арешти наших робітників культури, зокрема жінок, Комітет за згодою всіх його членів - організацій постановив станути в їхній обороні. Заплянowано жіночу демонстрацію, виготовлення петицій до ОН і до амбасадора Г. Буша, представника американського уряду при ОН.

Події відбувалися швидкими темпами, а одна акція зроджувала другу. Для орієнтації нашого громадянства подаємо, що час і дії Комітету охоплює ледве 11 тижнів, від 24 січня до 6 квітня 1972 р. Для ясности інформуємо про діяльність Комітету окремими точками. Так, було виготовлено петиції до секретаря ОН Курта Валдгайма і до амбасадора Г. Буша та зібрано біля 2000 підписів. Підготовано — відбуто жіночу маніфестацію у п'ятницю 11-го лютого перед ОН. Роздано 7000 летючок, які виготовив Комітет. Делегація у складі трьох жінок склала петицію в американській місії до ОН на руки амбасадора. Отримала відповідь від секретаріяту ОН та запрошення на авдиєнцію. 18-го лютого заступник директора відділу Прав Людини при ОН прийняв делеґаток, які вручили йому петицію. Вислали телеграму до „Статус оф Вімен Комішн" Об. Націй, яка засідала в той час у Женеві. Рознесено петицію до усіх нам прихильних дипломатичних місій народів, які цього року брали участь у Нарадах Комісії Прав Людини (ОН), що розпочиналася 6-го березня 1972 р. Дня 5 квітня, за день перед закриттям нарад Комісії, Комітет роздав перед ОН 2000 летючок. Від початку нарад Комітет пильно слідкував за перебігом нарад Комісії та за допомогою пань-спостережниць мав дуже точні щоденні звіти. В кінці отримали прихильного листа - відповідь на нашу петицію від амб. Буша, з запевненням допомоги українській справі. Також Секретаріят ОН офіційно потвердив отримання нашої петиції.

Коли зараз переглядаємо хід наших акцій, то треба сказати, що організації та їх членство працювали гармонійно разом. Роботи було надзвичайно багато: писання, редаґування і переклади петиції та летючок, організація та ведення демонстрації, збирання підписів, роздавання летючок — скільки годин праці, фізичного та розумового зусилля! Пані - спостерігачки в ОН пильно слідкували за ходом нарад, а вечорами звітували та порозумівалися телефонічно або особисто.

Демонстрація, зладження петицій, роздавання летючок це одна справа — це лише початок. Друге, куди важливіше діло це справа піклуватися петицією, не дати їй загинути на бюрках різних референтів чи в бюрократичній машинерії дипломатичних станиць у руках непоінформованих або байдужих осіб, та винести укр. справу в який-небудь спосіб на форум ОН. І тут для інформації подаємо коротенький огляд, яким шляхом петиції такого як наша, чи подібного змісту виходять на форум нарад. По-перше, петиція повинна бути зредаґована у формі загальної або специфічної резолюції та вона повинна бути внесена у відповідний час, згідно порядку нарад. Резолюції вносять повноправні делеґати Комісії. Делеґати не можуть виносити різних резолюцій самовільно, на це вони мусять мати дозвіл від свого уряду. Всупереч загальному поняттю і приказці — до відважних делеґатів світ не належить... У дальшому, петиція - резолюція мусить мати спонзора, ко-спонзора та групу народів, яка буде підтримувати її, або щонайменше не буде голосувати проти неї. Якраз тут є місце на всякого роду дипломатичні заходи, дуже різні, відмінні від політичних. Заходи делеґатів з'єднати прихильників, нейтралізувати нездецидованих, передбачувати неприхильних є фасцинуючі. Поза кулісами нарад постійно відбуваються торги, обіцянки, пресії, розмови. Відбуваються вони під час нарад, у перервах, під час обідів, коктейлів, вечірних прийнять. Делеґації народів, які мають серйозні справи до полагодження, є завжди в русі та мабуть... не сплять. Творяться непередбачені коаліції та несподівані ситуації. Деякі делеґати, згідно з інструкціями з „дому", починають змінювати своє становище вже й під час нарад (такі дуже делікатні зміни мали місце серед деяких народів арабського бльоку). Ще іншою трудністю є факт, що деякі теми нерадо порушують. Майже кожний нарід має прогріхи супроти прав людини та боїться, що у відповідь на його заяву витягнуть на форум і його провини. Отже спонзором якоїсь драстичної резолюції може бути тільки держава, якій ніхто нічого не може закинути. Таких є мало — за винятком Совєтського Союзу, який всім говорить, що він є країною „де так вольно дишет человек", або держава, яка признається до своїх похибок та шукає поради й допомоги у розв'язці проблем у інших народів. Врешті, справа може бути порушена делеґатом держави, подратованої нахабством іншої. Тоді „пошкодований" делеґат витягає на світло денне всякого роду непорядки в держави „напасника".

Крім офіційних делеґатів різних держав, окремі великі міжнародні громадські організації мають своїх представників у Комісії. Вони входять до членства т. зв. Нон Говернментал Организейшонс (НГО), мають дорадчий голос та можуть виносити резолюції перед закінченням нарад. Ці резолюції мають характер загально - громадських гуманітарних внесків.

Час та його обмеження є поважним фактором успіху або неуспіху. Порядок нарад Комісії Прав Людини завжди перевантажений. На 23 точки Комісія заледве вичерпала, і то не повністю, 10 точок. Десята точка була переповнена темами, дуже невигідними для деяких держав, тому вони робили заходи, щоб до неї не дійти, вживаючи різних методів, а саме: довжелезними промовами (делеґати Сов. Союзу потрапили говорити і по півтори години), внесками про закінчення або скорочування дня нарад, а також і внесками „в справі формальній" та розтяганням „справи формальної" так, щоб вона забирала якнайбільше дорогого часу.

Минали дні. Комітет міркував, чи обов'язок, який взяв на себе Комітет, буде виконано... Дня 5 квітня Комітет роздав 2000 летючок перед Об. Націями, в яких закликав ОН ввести в життя постанови Декларації Прав Людини: „Яскраве порушування Прав безпомічних українців та інших (у Сов. Союзі) продовжується. Ці людські права не повинні стати політичним футболом, яким граються домінуючі народи, що нехтують правами людини".

День 6 квітня був останнім днем в ОН, призначеним на дискусії, затвердження проєктів резолюцій, які мали б бути винесені перед Генеральну Асамблею для кінцевого схвалення, та на відповіді „пошкодованих" делеґатів. Балькон залі нарад був заповнений спостерігачами. На жаль, на внесок делеґата з Ливану наради постановили закінчити о год. 2-гій по пол. Не затверджено проєктів резолюцій — вони чекатимуть до наступного року!.. Дев'ять делеґатів, які зголосилися до слова, не отримали права говорити. Одинокими промовцями були Індія і Пакістан, Англія і Америка, а відтак Совєтський Союз. Всі ці делеґати застерегли за собою право відповісти на закиди.

Якраз тоді була винесена хоч коротенько, і наша справа. Американський делеґат п. В. Шофлі, відповідаючи на закиди совєтського делеґата Тарасова, який закидав йому непорядки в Америці (безробіття, муринський конфлікт, В'єтнам і т.д.), підкреслив нехтування правами людини у Сов. Союзі: брак свободи слова, опозиційної преси, заперечування релігійної свободи в Литві, свободи виїзду жидам, а також засуди в Україні та приміщування в'язнів у психіятричних заведеннях. На це сов. делеґат відповів, що опозиційна преса не може існувати у Сов. Союзі, бо у народі „панує духова єдність". Він дальше заявив, що Америка втручається у внутрішні справи СССР, але „нічого з того не вийде". Вкінці закликав до співпраці „на здорових основах" — не на принципі втручання у внутрішні справи...

На саме закінчення нарад делеґати перевели оцінку праці Комісії: на загал вони висловили своє невдоволення цьогорічними нарадами та фактом, що Комісія не вичерпала порядку нарад. Деякі делеґати вважали, що Комісія потрапила в застій і стоїть перед загрозою загибелі. Один із делеґатів чорного континенту, який протестував проти замкнення нарад, влучно сказав: „Ми займаємося тут забагато народами як політичними одиницями, а не зважаємо на те, що нашим завданням є боронити прав людини". Делеґати говорили також про потребу оздоровлюючої акції, а один із перших, який зголосив свою участь у цій санаційній кампанії, був делеґат Совєтського Союзу.

Так закінчилися наради Комісії Прав Людини. Не збираємося тут давати нашої оцінки. Її зробили за нас самі делеґати. Можемо тільки додати, що різні світові конвенції великих міжнародних жіночих організацій, і навіть конвенції наших жіночих ведуть свою працю куди більше організовано і ефективно...

З нашої праці в Координаційному Комітеті ми навчилися чимало, а саме, що здобувати права на міжнародному форумі дуже важко в ситуації, в якій ми зараз находимося — зокрема тому, що навіть і ті народи, як були б схильні підпирати нашу справу, самі замішані у різноманітні суперечності. Особи, які колись збираються працювати на міжнародному ґрунті, повинні мати відповідну освіту: знання міжнародного права, поруч соціяльних дисциплін, знання психології людини і психології групи, спеціялізація у ділянках праці. Якщо хтось має намір працювати у Спеціяльних Агенціях ОН, як у Світовій Організації Здоров'я, Міжнародній Організації Праці чи інших, треба мати ті всі знання. Крім освіти, потрібна й громадська підготова, свідомість і дисципліна. Навіть і найкращий представник, якщо він нездисциплінований, є загрозою і небезпекою для справи, якою займається його група. Репрезентації на міжнародному форумі повинні складатися з кількох осіб. Праці вистачає. Для одної особи її забагато — немає з ким порадитися та сконфронтувати думок. Коли різні конференції відбуваються у країнах, де представник може порозумітися зі своєю централею чи урядом, то це є можливість безпосередньої консультації; коли ж відбуваються поза межами краю, тоді відповідальність, яку накладається на репрезентанта, переростає його фізичні можливості та дуже часто межі його знань і духової витривалости.

Наші жіночі, молодечі чи станові організації мають змогу брати участь у різних крайових, міжнародних чи світових конференціях. Такі конференції є знаменитою школою, досвід, набутий на них, виплачується многократно. Такі організації повинні використовувати можливості нав'язування зв'язків, а громадянство повинно звертати теж більшу увагу на цю справу. Наші зв'язки є переважно „декляративного" характеру. Часто виголошуємо промови, за якими не поступає жадна акція. Жадаємо від світу багато, а мало цікавимося його справами. Часом видається, що на міжнародному терені ми були б готові до великої, спонтанної акції, але до послідовної роботи немає ані охочих, ані зацікавлених. У нас багато звертається уваги на мистецько-культурне життя, і це дуже потрібне. Займаємося ще залюбки партійними справами. На жаль, відносно мало цікавимося політичними подіями країн, у яких живемо, та політичними подіями у світі.

„Зв'язки" це праця, подумана на багато літ, мало з неї негайної користи. Тонкими ниточками ділових, особистих та політичних контактів можна омотати цілий світ. Передбачена на довгу мету така праця є конечна.

Олена С. Процюк

Підготовляють відзначення 250-ліття народження Григорія Сковороди

Київ. — За повідомленням „Радянської України" з 6-го травня, в Україні має вийти цього року у виданні „Наукової Думки" вибраний двотомник з праць філософа, мислителя і поета Григорія Сковороди, а також брошура „Від Вишенського до Сковороди". В-во „Радянський Письменник" випустить книжки: „Педагогічні ідеї Г. С. Сковороди", а сувенірне видання „Байки Харковські. Афоризми" — видавництво „Прапор", та кілька біографічних довідників і тлумачників думок великого українського філософа - просвітителя. Вже вийшла поетична симфонія Павла Тичини „Григорій Сковорода", яка частково була друкована за життя поета, але не опублікована ніколи повністю: „основна частина зберігалася досі в архіві". П. Тичина трактує Г. Сковороду, як філософа-матеріяліста. В-во „Дніпро" перевидало роман В. Шевчука „Предтеча" та художньо - документальний життєпис І. Пільгука „Григорій Сковорода". Загалом вийде „понад 20 назв книг, загальним тиражем 570 000 примірників". Видавництво „Прапор" закінчує друкувати книжку М. Ніженця „На зламі двох світів", в якому „розглядається еволюція світогляду філософа, вплив його ідей на розвиток суспільної думки в Україні", очевидно, з комуністичних позицій.

„ДОЯРКА ЗА ПОКЛИКАННЯМ"

Таке визначення людської долі не взяте з гумористичного журналу, а з газети „Молодь України" ч. 64 з 1972 року. Оля Карнаух закінчила в Кобеляках середню освіту і „вирішила піти працювати дояркою в колгоспі ім. Чапаєва". Вона надоїла з кожної корови по 2 100 кілограмів молока. Хоча вона й інші колгоспниці були „доярки за покликанням", дівчатам напевно було дуже важко. Вони домагались електрично-механічних доїльниць, з якими за рік „комсомолки надоїли 2 500 кілограмів молока, а цього року зобов'язались одержати по 3 000"...

ЮВІЛЕЙ НТШ — СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Думки президента Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка проф. д-ра Евгена Вертипороха

У зв'язку з засіданням Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, яке відбулося в Ню Йорку 6 травня ц. р. і про яке було повідомлення у „Свободі" з 9 ц. м., президент Головної Ради проф. д-р Евген Вертипорох із Торонта, Канада, відвідав нашу редакцію і в розмові на тему 100-річчя НТШ висловив низку вартісних, особливо з погляду фахової інформації, завваг.

100-річчя існування Наукового Товариства ім. Шевченка, тієї першої української Академії Наук, яка відіграла величезну історичну ролю у духовому поступі українського народу і зрівняння його в ділянці науки з іншими культурними народами світу, відбудеться в днях 23 - 24 листопада 1973 року в Ню Йорку. Це буде центральне свято, а окремі крайові Наукові Товариства ім. Шевченка повинні перевести і, сподіваюся, переведуть такі ювілеї на своєму терені. Всім їм патронуватиме Головна Рада. Однак, коли йдеться про реальні можливості, то Головна Рада не розпоряджає ніякими фінансами, без яких — очевидно — не можна перевести ніякого діла. Певними фондами розпоряджає Европейське НТШ. Ці фонди потрібні Европейському НТШ з його осідком у Сарселі в першу чергу на Енциклопедію Українознавства, хоч формально видає її окреме видавництво. Певним фондом розпоряджає НТШ в Америці, яке має поважний нерухомий маєток, дармащо покищо мертвий. На засіданні Головної Ради 6 травня говорилося багато про конечність збірки грошей на переведення центрального ювілею в Ню Йорку і цією справою особливо турбується голова Ювілейного Комітету проф. д-р Осип Андрушків. Згадувано навіть про можливість затягнути банкову позичку, але це, очевидно, був би тільки остаточний примусовий і недобрий вихід з ситуації.

Очевидно ,НТШ — це установа, ціллю якої є наука і тому маніфестаційно - репрезентаційні подробиці ювілею мають насправді другорядну вартість. Вони вартісні і потрібні тільки для популяризації самої проблеми української науки в ширших колах суспільства і для вшанування нашої установи назверх, на ширшому громадському форумі. Суттю все ж залишиться наукова частина ювілею. Інформаційна Коротка Історія НТШ має послужити власне популяризації тієї установи і в цій справі допоможе мабуть, В-во „Свобода". Зате вже глибшу наукову вартість матиме праця того самого автора, проф. д-ра Василя Лева, — Бібліографія видань НТШ за останніх 100 років. Це буде найкраща відповідь критикам нашого Товариства і діловий підсумок його науково-видавничої праці впродовж довгих ста років. Невід'ємною частиною ювілею мусить бути Науковий з'їзд, чи пак Наукова конференція, в якій, сподіваємось, візьмуть участь всі наші наукові сили, відклавши набік своє теперішнє відношення до НТШA чи інших крайових НТШ. Кожний український науковець, дійсний чи звичайний член НТШ або не член НТШ, але відданий справі української науки, повинен причинитися до цього ювілею, як ювілею української науки, без уваги на фірму, під якою вона твориться і росте. Організацією Наукової конференції в Ню Йорку практично займається генеральний секретар Головної Ради, професор д-р Василь Стецюк. Якщо він матиме на руках заздалегідь певну скількість вартісних наукових доповідей, то зможе віддати їх до друку негайно так, щоб наш Збірник появився в ювілейному році. На засіданні Головної Ради була мова, щоб видати з нагоди ювілею НТШ черговий випуск Записок НТШ. Але Записки звичайно є ділом окремих Секцій. Цим разом це була б хіба збірна праця всіх Секцій. Це питання до обговорення на Президії Головної Ради.. Ясно, що виконання завдання проф. д-ра В. Стецюка залежить практично не тільки від доброї волі і співпраці наших учених, але й фондів. Щодо людей, наших науковців, то проф. Стецюк добре орієнтується в особовому складі нашого наукового світу, особливо в Америці, однаково щодо старшої ґенерації наших учених, як і молодшої, чи пак тієї середньої ґенерації, яка щораз численніше входить в склад факультетів високих американських шкіл. Ювілейний Комітет з професором Андрушковим на чолі займеться маніфестаційною сторінкою свята. Ми в Канаді маємо остільки кращі умовини, що в Канаді, мабуть, українська громада влаштовуватиме ювілей для НТШ, коли в Америці НТШ буде влаштовувати його з участю громади...

Професор д-р Евген Вертипорох закінчив свої завваги оптимістичним зворотом щодо шансів гідного переведення 100-річного ювілею НТШ. Він переконаний, що однаково ширші кола громадянства, як і окремі меценати, які засвідчили вже свою відданість справі науки і пожертвували чималі суми на НТШ, цим разом дадуть окремі пожертви на влаштування ювілею, особливо на видання якнайкращого наукового збірника. Наші люди завжди мають зрозуміння для окремих, докладно визначених цілей. А поява такого Збірника в 100 річчя НТШ це буде черговий великий духовий здобуток цілої вільної української громади.

(і. к-н)

Популяризація українського народного мистецтва серед американців

Завдяки ініціятиві і трудам З. Кравчук українські писанки та вишивки здобувають собі право громадянства серед американців університетського міста Блюмінґтону у стейті Індіяна. Минулого року, напередодні Великодніх Свят заходами п. Кравчук та її матері Марії Чехут появилися кількасторінкові, багатоілюстровані статті про українські писанки в місцевих щоденниках. Цього ж року в місяці березні п-і Кравчук провела ряд публічних лекцій писання наших писанок, учасниками, яких були головно студенти, шкільні діти та американські жінки. Три таких лекції відбулися в „Університетській Студентській Юнії" і чотири лекції в католицькій та публічних школах Блюмінґтону. Під час Великоднього Тижня, 27-го березня у місцевій телевізійній станції (кан. 4), яка передає свої програми на цілий стейт Індіяни, відбувся показ писання українських писанок, що його демонструвала п-і Кравчук із своєю 13-літньою дочкою (Юною сумівкою) Нелею. Показ відбувся з великим успіхом і викликав живе зацікавлення серед американців, особливо жіноцтва і тому керівник програми запросив п-і Кравчук улаштувати ще й телевізійний показ української вишивки. Це демонстрування відбулось 29-го березня у ранішній програмі з таким успіхом, що зараз же згадана телевізійна станція отримала цілий ряд телефонних признань та запитів про поради — як можна навчитись вишивати та, де дістати відповідні приряди і матеріяли, тощо. І так завдяки одній особі краса і скарби українського народного мистецтва осягають не лише повне і здорове признання, але й захоплення серед американського громадянства цього культурного центру, де є лише мала горстка українців.

М. Дмитрин

Пам'яті д-ра В. Войтенка-Василевського

25-го квітня ц. р. у шпиталі в Пассейку, проживши 59 років, помер св. п. о. д-р Віктор Войтенко-Василевський, один із найбільш промінентних постатей білоруської громади на еміґрації.

29-го квітня, при масовій участі народу відправилась похоронна відправа в Гайленд Парку, в церкві св. Марії Жировицької. На чолі з Владикою Архиєпископом Андрієм відправляли, о. настоятель Василь Кендиш, о. К. Стора та священик-українець о. Мирослав Глинський. Під час великого входу згадано й Ієрархію з Владикою Мстиславом і ввесь український народ. Покійного прощали Владика Архиєпископ Андрій і від українців о. М. Глинський. Св. п. д-ра Віктора поховано на білоруському кладбищі в Іст Бронсвік. Над могилою виголошено багато промов, між ними згадав його автор цього допису, підкресливши, що якраз Покійний причинився до цього, що в Білоруській Церкві введено живу білоруську мову. При цьому склав признання Покійному за його дбайливе піклування під час його недуги, а також висловив подяку в імені інших пацієнтів.

На поминках прощали Покійного — Владика Архиєпископ Андрій і о. настоятель Кендиш. Промовці підкреслювали заслугу Покійного в національному вихованні його дітей. Усім приявним склали подяку Покійного дружина і його син.

На похороні був приявний представник „Голосу Америки". А від українців — отаман Вільного Козацтва сотник І. Криловецький з дружиною та п. Бабич. Поміж вінками були два — від української православної церкви св. Покрови з Кліфтону.

Св. п. о. д-р Віктор Востенко - Василевський залишив дружину, матір, сестру, сина, доньку та п'ять внуків.

Петро Ямняк

Ділимося болючою вісткою, що в дні 14-го травня 1972 р. упокоїлася в Бозі, наша Найдорожча

ЖЕНА, МАМА, БАБУСЯ і СЕСТРА

бл. п. їмость

МАРІЯ ДАШО

з дому ҐОЦЬКА

на 76-му році життя.

ПАНАХИДА відбудеться в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa., в середу, 17-го травня 1972 р. о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 18-го травня 1972 року з церкви Царя Христа, 1627 Cayuga Street, Philadelphia, Pa., о год. 9-ій рано на український католицький цвинтар у Факс Чейс, Пенсильванія.

В глибокому смутку:

о. СТАНИСЛАВ — чоловік
ХРИСТИНА — донька з мужем ОРЕСТОМ ГАНАСОМ
ЛЕСЯ, АНЯ і РЕНЯ — внучки
ВОЛОДИМИР — брат з дружиною ОЛЕНОЮ
Близча і дальша Родина на Україні та Америці

Ділимося сумною вісткою з Приятелями й Знайомими, що 2-го травня 1972 року у Львові, в Україні, ненадійно відійшов у Вічність на 64-му році життя наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК і БАТЬКО

бл. п.

Д-р МИКОЛА ТИМЧИШИН

б. лікар І УД УНА

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

відбулася в церкві Пев. Родини в Вашингтоні 11-го травня 1972 р.

В глибокому смутку:

дружина — ВОЛОДИМИРА
донька — ТАМАРА
син — РОМАН з дружиною
та Родина в ЗСА, Европі й Україні

Подаємо до відома Членам Братства УСС і Українському Громадянству, що дня 12-го травня 1972 року упокоївся в Бозі

бл. п.

о. НИКОЛАЙ ВОЯКОВСЬКИЙ

учасник Визвольних Змагань в рядах Леґіону УСС і УГА

ПОХОРОНИ відбулися дня 16-го травня 1972 року. Тіло Покійного спочиває на українському цвинтарі св. Духа в Hamptonburg, N.Y.

Опечаленій Родині висловлюємо щире співчуття.

СТАНИЦЯ БРАТСТВА УСС в НЮ ЙОРКУ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ мого Дорогого МУЖА

св. п.

ІВАНА ІВАНОВИЧА БАКАЛО

в неділю, 21 травня 1972 року

в КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА
160 West 82nd Street, New York, N.Y.
буде відслужена

ПАНАХИДА

Друзям і Знайомим, які зможуть своєю присутністю вшанувати Пам'ять Покійного, висловлюємо сердечну подяку.

ДРУЖИНА і РОДИНА ПОКІЙНОГО

СВІТОВИЙ РЕКОРД ЩОДО КІЛЬКОСТИ телефонічних викликів у одному місті встановило місто Сан Павльо в Бразилії. Там на кожних 20 жителів припадає один телефон, але кількість телефонічних викликів за один день — найбільша у всьому світі.

СТУДІЙНЕ ТОВАРИСТВО ім. МИХАЙЛА С. ГРУШЕВСЬКОГО та ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ — ВІДДІЛИ в м. Ню Гейвені, Конн.

В 93-ті РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ СИМОНА В. ПЕТЛЮРИ (1879-1926)

— влаштовують —

АКАДЕМІЧНИЙ ВЕЧІР

В ПРОГРАМІ ЯКОГО БУДУТЬ:

1) Доповідь д-ра ЯРОСЛАВА К. ТУРКАЛО — „Останній день Симона Петлюри". Відтворення в фотографіях атентату, смерті та погребіння С. Петлюри в Парижі 25 травня 1926 року. Показ головних історичних пам'яток французької столиці.
2) В мистецькій частині твори Баха, Боккеріні і Сен-Санса на чельо і фортепіян.

Академічний Вечір відбудеться

21-го травня 1972 р. о 5-ій год. по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ
569 Джордж вул. в Ню Гейвені, Конн.

Об'єднання Мистців Українців в Америці
Повідомляємо любителів образотворчого мистецтва, що

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ЮРІЯ СОЛОВІЯ

перенесена з 21-го травня 1972 р. на 22-го жовтня 1972.

УПРАВА

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

П'ятниця, 19-го травня, год. 7:30 веч.

ДОПОВІДЬ п. ІНЖ. АРХІТЕКТА БОГДАНА ГЕРУЛЯКА
п. н. УКРАЇНЕЦЬ КАТМОНДУ.

Доповідь багато ілюстрована прозірками.

Увага! Асторія і околиця! Увага!

КОМІТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ТРАДИЦІЇ в АСТОРІЇ, Н. Й.

ШИРШІ ЗБОРИ УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ

— відбудуться —

в неділю, дня 21-го травня 1972 року

о год. 2:30 по пол.
в залі „СОКОЛ РЕСТАВРАНТ"
при 23-35 Бродвей і ріг Кресцент Стр. в Асторії, Н. Й.

Головну доповідь на Зборах виголосить відомий суспільно - громадський і церковний діяч —
д-р РОМАН ОСІНЧУК з Ню Йорку
який говоритиме на тему:
„СУЧАСНИЙ СТАН В УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ В АМЕРИЦІ ТА В СВІТІ".

Кромі доповіді на ЗБОРАХ передбачені ще такі справи:

1) Звіт Комітету з пророблені праці від 1. І. 1972 до 20. V. 1972 р.
2) Обговорення ситуації в нашій парохії.
3) Запити, дискусія, пропозиції і побажання.

УПРАВА КОМІТЕТУ
Оборони Української Мови і Традицій в Асторії, Н. Й.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ТАБОРУВАННЯ ЮНАЦТВА СУМА В 1972 РОЦІ

І. ОСЕЛЯ СУМА в ЕЛЛЕНВІЛ, Н. Й.

1. Виховно-відпочинковий — від 2 липня до 22 липня
для: а) Молодших Юначок
б) Молодших Юнаків
в) Старших Юначок
г) Старших Юнаків
2. Виховно-відпочинковий — від 23 липня до 12 серпня
для: а) Молодших Юначок
б) Молодших Юнаків
в) Старших Юначок
г) Старших Юнаків
3. Відпочинковий — від 13-го серпня до 26 серпня
для: а) Молодших Юначок
б) Молодших Юнаків
4. Мандрівний — від 20-го серпня до 26-го серпня
для: а) Старших Юнаків
б) Старших Юначок
5. Вишкільний — від 13-го серпня до 2-го вересня
для: а) Впорядників 1-го ступеня
б) Впорядників 2-го ступеня
в) Виховників 1-го ступеня

II. ОСЕЛЯ СУМА в БАРАБУ, ВІСКАНСИН

1. Вишкільний — від 24-го червня до 8-го липня
для: а) Впорядників 1-го ступеня
б) Впорядників 2-го ступеня
в) Виховників 1-го ступеня
2. Виховно-відпочинковий — від 8 липня до 29 липня
для: а) Молодших Юнаків
б) Старших Юнаків
3. Виховно-відпочинковий — від 29 липня до 19 серпня
для: а) Молодших Юначок
б) Старших юначок

III. ОСЕЛЯ СУМА „КИЇВ", ДІТРОЙТ, МІЧІҐЕН

1. Виховно-відпочинковий — від 10 липня до 22 липня
для: а) Молодших Юначок
б) Молодших Юнаків
в) Старших Юначок
г) Старших Юнаків

IV. ОСЕЛЯ СУМА „ХОРТИЦЯ", КЛІВЛЕНД

1. Виховно-відпочинковий — від 16 липня до 6 серпня
для: а) Молодших Юначок
б) Молодших Юнаків
в) Старших Юначок
г) Старших Юнаків

V. ОСЕЛЯ СУМА „ХОЛОДНИЙ ЯР", БОФАЛО

1. Виховно-відпочинковий — від 9 липня до 6 серпня
для: а) Молодших Юначок
б) Молодших Юнаків
в) Старших Юначок
г) Старших Юнаків
2. Вишкільний — від 8-го липня до 9-го липня
для: Виховників табору

VI. МАНДРІВНИЙ ТАБІР ДО ЕВРОПИ

1. 2-ий Мандрівний табір — від 3 серпня до 31 серпня
для: а) Старше Юнацтво від 15 років
б) Дружинників
г) Сеньйорів

АДРЕСИ ТАБОРОВИХ КОМІСІЙ:

1. Таборова Комісія для Оселі СУМА в Елленвіл, Н. Й.
Ukrainian American Youth Ass'n, Inc.
315 E. 10th Street, New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) GR 7-3084
2. Таборова Комісія для Оселі СУМА в Барабу, Віскан.
Ukrainian American Youth Ass'n, Inc.
2457 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill. 60622
Tel.: (312) HU 6-4204
3. Таборова Комісія для Оселі СУМА „Київ" біля Дітройту, Міч.
Ukrainian American Youth Ass'n, Inc.
9740 Conant Avenue, Detroit, Mich. 48212
Tel.: (313) 874-1939
4. Таборова Комісія для Оселі СУМА „Хортиця" біля Клівленду, Огайо
Ukrainian American Youth Ass'n, Inc.
2190 Professor Street, Cleveland, Ohio 44113
Tel.: (216) CH 1-9537
5. Таборова Комісія для Оселі СУМА „Холодний Яр" біля Бофало, Н. Й.
Ukrainian American Youth Ass'n, Inc.
562 Genesee Street, Buffalo, N.Y. 14204
Tel.: (716) 852-9267

ГОЛОВНА УПРАВА СУМА

ЛЮДИНА З КВАДРАТНИМ ПІДБОРІДДЯМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

політичної смерти свого патрона, яку в значній мірі сам спричинив. Опозиція закидала Хрущову „черевикову" дипломатію, ризиковні експерименти в сільському господарстві, плян децентралізації партійного апарату. І на засіданні Президії ЦК КПСС, на якому з ганьбою розвінчували Нікіту Сергеєвича, Брежнєв, згідно з „вовчими законами" большевицької партії, займав за столом уже його місце.

„Колективне керівництво", яке прийшло на місце диктатора Хрущова, хутко повернулось до системи диктатури: з нього непомітно зник Мікоян, а Косигін і Підгорний зайняли при Брежнєві другорядні становища. І одним з перших актів Брежнєва - диктатора була окупація Чехо - Словаччини. Боротьбу з дисидентами і посилення терору, передусім на Україні, практику ув'язнювання інакшомислячих у божевільнях також започаткував „у к раїнець" Брежнєв. І йому ж таки належить сумної слави доктрина, згідно з якою Москва може висилати свої збройні сили до будь - якої держависателіта, де „здобутки соціялізму" стають під загрозою.

Офіс Брежнєва, — пише Ловренс Елліот, — знаходиться не в Кремлі, як його попередників, а в будинку Центрального Комітету партії — фактичного правителя СССР. Тут він працює від 9-ої ранку до 10.30 вечора. Він зрідка бачить своїх дітей. Син Юрій — інженер постійно працює закордоном, як голова державної імпортово - експортової організації, а розведена дочка Галина, за фахом ніби журналістка, часто спричиняє батькові клопоти своєю „несоціялістичною" п о в едінкою. У своїй підмосковській „дачі", що колись належала Хрущову, Брежнєв буває рідко. І, на відміну від свого попередника, б у р х ливих прийнять не влаштовує, бо алькогольних напоїв не вживає.

Брежнєв напевно усвідомлює, що світ невпинно змінюється, що СССР і ЗСА, дві суперпотуги, які домінували в періоді після другої світової війни, мусять дати місце Китаєві, Японії і Західній Европі, яка об'єднується в Економічному Спільному Ринку, що незабаром може стати могутнім військово-політичним бльоком.

А проте, їдучи до Москви, през. Ніксон мусить пам'ятати, що, не зважаючи ні на що, Москва „пхає" свій червоний прапор в усі закутини світу, що 30 совєтських дивізій стоять у країнах Східньої Европи, а 60 — на теренах СССР, і що Брежнєв може з ним підписати лише таку договору, яка піде на користь передусім Совєтському Союзові.

„БОЖЕСТВЕННА КОМЕДІЯ" УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Відколи Іван Франко переклав на українську мову частину „Пекла" з „Божественної Комедії" Данте Аліґієрі, українські поети й перекладачі часто брались за переклад того великого твору. Але першу частину поеми повністю переклали М. Рильський і П. Карманський, видання з 1956 року; другу і третю переклав та прокоментував Є. Дроб'язко. Таким чином, вже є змога прочитати „Божественну Комедію" Данте повністю в перекладі на українську мову.

Членам ОбВУА, усім колишнім Воякам та Українському Громадянству подаємо болюче сумну вістку, що 12-го травня 1972 р. в Брукліні, Н. Й., після довгої і важкої недуги вибув назавжди з комбатантських рядів на 78-му році трудолюбивого і видатного життя, наш Незабутній Побратим по Зброї

сл. п.

о. НИКОЛАЙ ВОЯКОВСЬКИЙ

генерал-хорунжий Українського Вільного Козацтва, кол. старшина Леґіону УСС і УГА, учасник визвольної боротьби України, нагороджений Хрестом Симона Петлюри, хрестом УГА, пропам'ятним Хрестом УСС, Воєнним Хрестом, пропам'ятною відзнакою 50-річчя Відродження Українських Збройних Сил та іншими, член Нюйоркського Відділу ОбВУА і член його Управи, кол. Апостольський Візитатор Українців-Католиків в Німеччині, останньо парох української католицької церкви св. Духа в Брукліні-Нью-Йорк, заслужений церковний і громадський діяч.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 16-го травня 1972 року.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Достойній Дружині Покійного та осиротілій Парохії св. Духа передаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

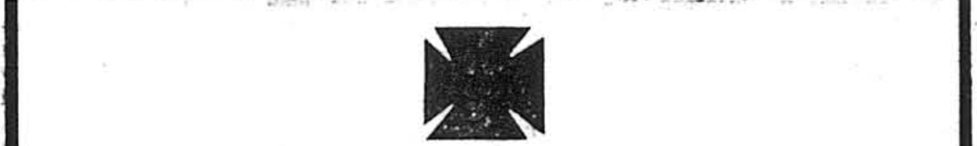
УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

Замість квітів на могилу

св. п. проф. Володимира Міяковського

від ІНСТИТУТУ ім. ЛИПИНСЬКОГО у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ через проф. Евгена Зиблікевича одержана пожертва в сумі 50.00 долярів для Української Вільної Академії Наук у США.

Управа УВАН у США висловлює Інститутові Липинського щиру подяку за пожертву і вшанування пам'яті проф. В. Міяковського.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 13-го травня 1972 р. упокоївся в Бозі на 73-му році життя, наш Найдорожчий ТАТО і ДІДО

бл. п.

ЕВГЕН МАЩАК

народжений у Львові 20-го жовтня 1899 року, учасник Визвольних Змагань в радах УГА.

ПАНАХИДА у вівторок, 16-го травня 1972 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні І. Ковальчика, 129 Grand Street в Джерзі Сиґі, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 17-го травня 1972 р. о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. ап. Петра і Павла при Бентлей Авеню в Джерзі Сиґі, а опісля на цвинтар в N. Arlington, N.J.

В глибокому смутку:

сини — АДАМ
доньки: СТЕФАНІЯ ПОЛЕГЕНЬКА з чоловіком ВАСИЛЕМ і дітьми: НАДЕЮ і ТАРАСОМ
СВЯТОСЛАВА КОБА з чоловіком АНАТОЛІЄМ і дітьми: РОМОЮ і НАТАЛКОЮ
сини — РОМАН з дружиною ІРИНОЮ і дітьми ЕВГЕНОМ і СВЯТОСЛАВОМ
та ближча і дальша Родина в ЗСА й Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 11-го травня 1972 року, по довгій і тяжкій недузі, на 68-му році життя відійшов від нас у Вічний Спочинок, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ЮЛІЯН ВЕНКЕ

уроджений 27-го травня 1904 року в Жадові на Буковині.

ПАНАХИДИ відбулися в суботу і неділю, 13-го й 14-го травня 1972 р. у похоронному заведенні Литвин і Литвин, а ПОХОРОН відбувся в понеділок, 15-го травня 1972 р. з церкви Св. Тройці на Український Цвинтар в Bound Brook, N.J.

В глибокому смутку і горем прибиті:

дружина — ІРЕНА
сестра — ЕВГЕНІЯ ПТАШНИК
брат — ГРИГОРІЙ ВЕНКЕ з дружиною
братанок — ОТТО ВЕНКЕ з родиною
братанка — МАТИЛЬДА ВАСИЛІВ з родиною
сестрінка — ГАЛЯ ПЕЛЕХАТА з родиною
братанка — ЛІВІЯ ДАЦКІВСЬКА з родиною
братанка — СІЛЬВІЯ КУЗІВ з родиною
братанок — РАФАЇЛ ВЕНКЕ
братанка — ДАРІЯ ВЕНКЕ
Ближча і дальша Родина в Канаді й Европі

З Волі Божої 13-го травня 1972 р., після довгої і тяжкої недуги, на 78-му році життя, упокоїлась в Бозі, наша Дорога МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

АННА МОРОЗ

про що в глибокому смутку повідомляють

доньки: КАТЕРИНА КЕЙС
ОЛЕКСАНДРА ОВЕЧКІНА
зять ІВАН КЕЙС
та всі внуки і правнуки

ПАНАХИДА — в понеділок, 15-го травня 1972 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку. У ВІВТОРОК, 16-го ТРАВНЯ о год. 7-ій веч. ПАНАХИДА у Свято-Троїцькій Катедрі при Брум вул. в Ню Йорку.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в середу, 17-го травня 1972 р. о год. 9-ій ранку у Свято-Троїцькій Катедрі, а після того ПОХОРОН на Українському Православному Цвинтарі в С. Баунд Бруку, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.

СУБОТА, 20-го ТРАВНЯ 1972, год. 7-ма вечора
ТРЕНТОН, Ню Джерзі
Rider College, Student Center Theater

СУБОТА, 3-го ЧЕРВНЯ 1972, год. 7-ма вечора
НЮ ЙОРК, Ню Йорк
Український Інститут Америки, Інк.
2 East 79th Street

ДИПЛОМОВИЙ КОНЦЕРТ

ЛЯРИСА КРУПА

(ФОРТЕПІЯНО)

Кляса ДАРІЇ КАРАНОВИЧ

В програмі твори Баха, Бетговена, Шопена, Лисенка, Шумана і Ліста.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

ФОНД ІМ. Д. ДОРОШЕНКА ДЛЯ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ УЧЕНИМ ТА ЇХ РОДИНАМ

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

Вступне слово голови Фонду — проф. Н. Осадча-Яната. У програмі українські пісні у виконанні студентів музичної школи проф. Антоніни Лисенко і музичної школи проф. Зої Маркович.

Концерт відбудеться

у неділю, 21-го травня 1972 року

о 3-ій год. по пол.
в ЗАЛІ БУДИНКУ АКАДЕМІЇ
206 Вест 100-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

КРАМНИЦЯ

НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО

ПРИ УКРАЇНСЬКІМ МУЗЕЇ В ГАНТЕРІ
ПОВНІСТЮ ВИКІНЧЕНА, ЩЕ КРАЩА І ЩЕ БАГАТША, ПОВНА НОВОСТЕЙ І МИСТЕЦЬКИХ УНІКАТІВ
ВІДКРИВАЄТЬСЯ ПЕРШОГО ЛИПНЯ 1972 РОКУ

За інформаціями писати:
FOLK ART SHOP — UKRAINIAN MUSEUM
Hunter, N.Y. 12442 Тел. у Ню Йорку (212) 677-5283

ПЛАСТ — ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
ОТК „НОВИЙ СОКІЛ"
повідомляє, що

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

для УПН-ок, УПН-ів, УПЮ-ок і УПЮ-ів
відбудуться на

ПЛ. ОСЕЛІ „НОВИЙ СОКІЛ"

від 1-го до 15-го липня 1972 р.

Зголошення приймає Референт Таборів пл. сен. Оксана Бережницька до 15 червня б. р. разом з адміністраційною оплатою у висоті 10.00 долярів.

402 Sweet Ave., Buffalo, N.Y. 14211 Тел. (716) 895-0274

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ „РІДНОЇ ШКОЛИ" у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
— влаштовує —

в суботу, 27-го травня 1972 р., початок о год. 5-ій по пол.

в парафіяльній залі св. Йосафата на Френкфорді
(ріг вулиць Disston і Ditman)

БЕНКЕТ ВИПУСКНИКІВ „РІДНОЇ ШКОЛИ"

По Бенкеті ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ

Грає оркестра СОКОЛИ

Квитки вступу на Бенкет і Забаву по 7 дол. для дорослих, а по 5 дол. для молоді. Квитки лише на Забаву — 3 дол. від особи. Їх можна замовляти телефонічно на PO 3-2731. Столики можна замовляти також телеф. на LI 9-5822 до 23-го травня.

ВАШИНҐТОН — БАЛТІМОРЕ і ОКОЛИЦЯ!

Ансамбль Бандуристів у Вашинґтоні

під керівництвом Д-РА І. МАСНИКА
— влаштовує —

КОНЦЕРТ

в суботу, 20-го травня 1972 року

о год. 6:30 веч.
в залі SPRING BROOK H. S.
201 Valley Brook Dr., Silver Spring, Md.

ВСТУП:
дорослі $2.50; пенсіонери і студенти $1.00; діти $0.50

Ювілей Первоієрарха УПЦеркви в ЗСА Митрополита Мстислава

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дента Секретаріяту СКВУ И. Лисогір, представниця УНСоюзу Уляна Дячук, президент УРСоюзу А. Батюк, заступник президента Народньої Помочі Л. Футала, голова Представництва Державного Центру УНР дир. І. Крамаренко, голова ПУН Олег Штуль-Жданович, представники УККА д-р В. Душник й інж. М. Семанишин і багато-багато інших представників політичних, професійних і станових організацій, здебільша в особах своїх голів.

Святочну промову українською мовою виголосив професор Василь Завітневич, а англійською мовою архиєпископ Марко.

Листу промовців започаткував представник Ювілейного Комітету, скарбник Консисторії о. митр. О. Мицик. — Мистець Богдан Певний у короткому привіті передав Митрополитові перший примірник мистецького альбому „Книжковий знак шестидесятників" з творів, отриманих з України. — Віце-президент СКВУ И. Лисогір вказав на тісний зв'язок Митрополита, з усім вільним громадсько-політичним світом. Дружина п. Лисогора, пані Марія, передала Владиці-Ювілятові окреме привітання від своєї родини. — Голова ПУН О. Штуль-Жданович вказав на Церкву, як/постійну тривку духову підвалину всього українства й заявив повну підтримку Ювілятові в його дальшій праці від очолюваного ним середовища. — Д-р Кость Варварів, член Ювілейного Комітету й член Консисторської Ради, вказав на ту ще незавершену ціль, якою є об'єднання всіх Українських Православних Церков. П. Куравський промовляв від колишньої Нью-йоркської катедри, що її займав був Ювілят. — Д-р М. Зарицький повідомив Митрополита, що Український Інститут Америки наименував його на свого почесного члена. Закінчив серію промовців митр. прот. Іван Данилевич із собору в Ню Йорку.

О. Селепина відчитав депеші від президента Ніксона й віце-президента Спіро Еґню, та листи від президента УНР в екзилі Миколи А. Лівицького, від дітей Ювілята, від архиєпископа Іова з Бразилії, від президента СКВУ А. Мельника, та вичислив довгу чергу сенаторів, конгресменів і губернаторів, які надіслали гратуляційні депеші.

Мистець Макаренко з Філядельфії передав Ювілятові зладжений ним портрет, що його репродукцію можна було набути при вході до залі.

Мистецька частина

У мистецькій частині, зараз на вступі, молодечий хор св. Андрія відспівав дві пісні, прот. Г. Павловського і М. Леонтовича, під диригентурою Стефанії Петляк, при фортепіяні Петрися Петляк. Солісти хору катедри св. Володимира в Ню Йорку — Юрій Федорів, Ганна Шерей, Ніна Галіон, Олена Зам'ята і Алла Грогуль виступали із сольо-співами, у дуеті чи квартеті, при чому одну пісню відспівано при акомпаніменті бандури. При фортепіяні — Михайло Гофман.

Промова Митрополита Мстислава

Втомлений ранніми Богослужбами і зворушений Митрополит Мстислав розпочав свою промову подякою Отцям, що зорганізували йому ювілейне свято, і всім учасникам. Він зворушений головно тому, що під час всіх отих промов і сказаних на його адресу багатьох „милих слів" він пригадував собі різні моменти з пройденого 30тирічного важкого шляху. Особливо в його пам'яті станули різні трагічні моменти з останньої світової війни, під час якої він відвідував Україну. В останньому етапі своєї світської громадсько-політичної діяльности він очолював Волинсько-подільську Національну Раду, до якої належали сенатор Михайло Черкавський, посол Б. Козубський і С. Підгірський, Улас Самчук та ще кілька видатних тамошніх діячів. Жаль, що проту Волинсько-подільську Національну Раду ніхто з мемуаристів і істориків не згадує. Митрополит тямить, як він переконував Олену Телігу, щоб вона не їхала до Києва, бо він був уже там і пізнав страхітливі умовини німецької окупації. Йому пригадується подорож до Полтави із своїм сином Юрком, яка особливо на того хлопчину зробила гнітуче враження, коли подорозі вони були свідками жорстокости німецьких вояків і гестапівців . . .

У Києві він дізнався, що на 2-му Соборі православних єпископів його обрали, як кандидата на єпископа. Це була для нього повна несподіванка. Його дочка Тамара плакала, дізнавшись, що її батько має стати єпископом, і відмовляла його. Обречення його в єпископи відбулося о год. 4 до 5 ранку під катедрою св. Андрія у Києві, у тій самій залі, в якій колись збиралися члени Кирило - Методіївського Братства. Від того часу почався для Владики хресний шлях, засіяний терням, але й квітами. „Мені здається, що тих 30 років проминули надто швидко, як коні вороні..." Дякує Богові і тим, які йшли з ним і розуміли його. За своїх 30 років Архипастирського служіння нераз приходив до переконання, що немає такої трудної ситуації, щоб у ній не можна було перевести того, чого людина дуже хоче. Але сама одна ніяка людина не всилі перевести будь-яке велике діло. У своїй праці, як Владика, мав він завжди у тямці слова своєї покійної Тітки, теж — як і багато членів його родини — розстріляної большевиками, яка казала йому: „оце синодальна церква, а оце наша..."

20 років життя Ювілята зв'язаних з Бавнд Бруком. Чому він рішився заснувати прославлюваний нині, як Пантеон, цвинтар? Бо бачив руїни на цвинтарі у Полтаві, де навіть пам'ятник з могили Івана Котляревського усунули були на якої півмилі. Він бачив теж багато інших порушених цвинтарів і пам'ятників, які свідчили про українську культуру і її творців. Тому рішив збирати музейні скарби, щоб зберегти їх не для себе і не для одної церкви у Бавнд Бруку, а для дальших молодших поколінь. Під цим кутом він далі розбудовує осередок Бавнд Брук. Це не легка справа. Ось за два тижні треба заплатити 725.000 дол., щоб стати власником тої додаткової сусідської з цвинтарем посілости з будинками, які насправді створять з Бавнд Бруку український духовий осередок — для всіх українців. Тому він дорожить такими громадянами, як ось брати Бражники, які своєю відданістю українській справі доказують щедрою жертвенною рукою: вони пожертвували на Бавнд Брук 25.000 дол. Бавнд Брук є місцем любови. Зрозуміли це навіть у далекій Австралії. Тому Владика звертається до всіх українців без уваги на віровизнання і політичні погляди з закликом: допоможіть, нам у цьому ділі! . . .

Фільм про Бавнд Брук

Закінчився вечер висвітленням фільму про Бавнд Брук, що його зладив Святослав Новицький. Фільм — кольоровий, частинно звуковий, з говореним пояснювальним текстом. Фільм зразу звертав увагу, що це робота не аматора, а високого фахівця з тонким естетичним смаком та розумінням кольору й згуку. Хоча висвітлювання фільму забрало поверх години часу — всі приявні з великою насолодою стежили за ним і нагородили автора рясними оплесками.

Бенкет - зустріч закінчився молитвою, що її провів Архиєпископ Марко, о год. 8-й вечером.

Метрополітальний Відділ УЛТПА схвалив повну піддержку у завершенні Гарвардського Центру

(Закінчення зі стор. 1-ої)

на теперішній, новий заклик відізветься з великою жертвенністю весь загал наших членів". Слова голови були прийняті загальними оплесками учасників Зустрічі.

В Зустрічі взяли участь члени Метрополітального Відділу УЛТПА та їх дружини, й представники ФКУ. Між представниками лікарського світу були теперішній голова централі УЛТПА д-р Олег Волянський, раніший голова тієї ж централі д-р Богдан Олесницький, голова-елект УЛТВА д-р Юрій Кушнір, секретар Метрополітального Відділу д-р М. Бояр і численні члени Відділу, відомі серед нашого громадянства зі своєї лікарської й ширшої громадської праці, а зокрема зі своєї прикладної жертвенности на народні цілі. Централю Фонду Катедри Українознавства репрезентував його голова й основник мгр Степан Хемич і секретар адвокат Мирослав Смородський, прокуратор Нюджерсійського стейту, а метрополітальний Відділ д-р Ірена Падох голова і Антін Патер касир. Гарвардський Український Центр репрезентував його голова проф. д-р Омелян Пріцак.

Збори відкрив і ними проводив д-р М. Мігоцький при співучасті секретаря Відділу д-ра М. Бояра. В почесній президії засідали проф. О. Пріцак, мгр С. Хемич і д-р Б. Олесницький та О. Волянський.

На програму зустрічі склалося вступне слово д-ра М. Мігоцького, який з'ясував громадську програму українських лікарів в ЗСА і Канаді та їх професійного об'єднання — УЛТПА. Йдучи за давньою традицією, українські лікарі поза межами України ведуть свою лікарську, професійну працю, як частину громадської праці, й користаючи із своєї матеріяльної спроможности постійно з повною готовістю морально і фінансово піддержують усі ці корисні громадські акції та проєкти. Зокрема від самих початків українські лікарі з повним признанням ставилися до Українського Гарвардського Центру й його належно піддержували. Завершення того Центру є загальним бажанням членів УЛТПА.

Подаючи мету Зустрічі, д-р Мігоцький згадав, що в публічній дискусії поставлено до ФКУ ряд серйозних питань, які ждуть на публічне вияснення. А що ФКУ виступив недавно з великим апелем, до збільшення жертвенности, щоб ще в цім році закінчити оформлення Українського Центру в Гарварді, УЛТПА рішене дальше стояти в першім ряді спонзорів того великого діла та бажає дістати від представників того Центру виснення на поставлені питання. Після цього д-р Мігоцький подавав один за одним важливіші питання відносно Центру, на які відповідали його представники мгр С. Хемич і д-р М. Смородський. Були поставлені й у відповідях виснені такі питання: чи існує формальний договір поміж Гарвардським Університетом і ФКУ чи є це повний контракт і який його зміст; чи ФКУ матиме вплив на обсаду створених катедр; чи їх може зайняти також вчений неукраїнського походження або не-американський громадянин; чи ФКУ матиме вплив на предмет та спосіб його викладання; чи ФКУ має право кожночасно вимагати відкликання договору і виплати вплачених грошей, і деякі інші. На всі ці питання репрезентанти ФКУ та Гарвардського Центру дали докладні відповіді, ілюструючи їх прикладами інших подібних фундацій на Гарварді, зокрема фундацій, які утворили подібні катедри жидівської, вірменської, польської і інших національних культур. Мгр С. Хемич роздав приявним тексти обміну листами між ФКУ і Гарвардом, які приявні правники визнали повним і невідкличним контрактом щодо тривалого утворення й діяння українознавчих катедр. Він покликався на текст правничої експертизи, яку зладив відомий знавець контрактового права Д. С. Бромберг, який потвердив існуючий й тривалий договір поміж обома контрагентами. Цей текст також роздано приявним. Приклади цитовані представниками ФКУ виявили, що ФКУ одержав у своїм контракті ці самі умови, на які погодилися інші національні групи фундатори катедр в Гарварді й що ці умови є максимальними, на які дозволяють академічні приписи і регуляміни передових університетів, в цім і Гарварду. Питання поставлені головою Зустрічі та дані відповіді, доповняли приявні, між іншими проф. Микола Чубатий, д-р Степан Ворох, д-р Євген Грабарчук, д-р Богдан Макарушка і д-р Ярослав Падох. З особливим признанням піднесено, що утворення Українського Центру в Гарварді дає змогу десяткам українських студентів студіювати на цій відомій у цілому світі високій школі й дає нагоду і спонуку для українців й неукраїнців студіювати українознавчі предмети та плянувати їх, як свою життьову наукову кар'єру, що досі, з браку такого центру, було неможливим. До заключного слова в дискусії запрошено голову Центру та голову Наукової Ради ФКУ академіка Омеляна Пріцака, який дав аналізу сучасного стану української науки, а особливо проблеми виховання нового покоління українських науковців, озброєних всіми засобами модерного дослідника. Веручи до уваги, що величезна більшість джерел до української історії знаходиться поза українською територією, він інформував про відрядження докторантів Українського Гарвардського Центру до Польщі, Туреччини, Франції для джерельних студій української історії. Він висловив глибоку віру, що ці нові сили, яких вже понад двадцять згуртував Гарвардський Центр, це те найбільше досягнення, яке впише цей Центр в історію української науки й то не лише поза межами України. Доповідь проф. Пріцака прийняли приявні дуже тепло. Після неї і згадної вже заяви д-ра Мігоцького, дружини членів УЛТПА вгощали приявних перекускою. Приявні склали пожертви на ФКУ. Здебільшого були це поширені пожертви, з правила — чотирицифрені.

„Євангельський Голос" продістається в Україну

Торонто. — Журнал „Євангельський Голос" ч. 2-1972 з квітня, орган Християнського місійного видавництва П'ятидесятницьких церков у Канаді та Братства у Америці, помістив чималу вибірку з листів із України, у яких повідомляється про щасливе одержання того журналу. З м. Рівного й околиць та з центральних земель України пишуть, що вони одержують журнал „Євангельський Голос" і що ним „дуже задоволені". Видаваний українською мовою, він „являє дар Божий для нас", сказано в листі з Волині. Дехто в листах, що надходять до редакції „Євангельського Голосу", висловлює вдячність за радіопрограму українською мовою: „Ми захоплюємося тими чудовими піснями". В інших листах сказано про журнал „Євангельський Голос", що „ми очікуємо його з нетерпінням".

Кераміка Ярки Стеців на виставці в Коледжі в Рочестері

Рочестер (И. Гурик). — 30-го квітня ц. р. Ярка Стеців влаштувала виставку кераміки з доповіддю в Сейнт Джон коледжі, Департамент СовсоЙолоджі енд Антрополоджі.

Пані Стеців студіювала мистецтво на Львівському Інституті, в Рочестері в 1961 р. закінчила студії маляра на Рочестерському Технологічному Інституті. Під цю пору вона вчить прикладного й вільного мистецтва. З особливого нахилу до орнаментики, Ярка Стеців покинула малярство й всеціло посвятилась для керамічних творів, тканин та емалії.

Учасники З'їзду гуцулів на Союзівці мали нагоду оглядати чудово влаштовану виставку: кераміки й вишивок, яку приготовила мисткиня Стеців. Крім Союзівки, мисткиня Стеців кількакратно влаштовувала виставки для американських глядачів. Американці захоплюються українською керамікою.

Подяка

На поминках у честь св. п. отця Володимира Левицького, що відбулися 30-го квітня ц. р. в Ню Йорку, приявні склали у пам'ять Покійного на нову церкву св. Юра в Ню Йорку $367.00. $70.00 — д-р Богдан Левицький з родиною. По $25 — Адв. Роман і Ольга Гуглевич, Борис і Ляриса Левицький, Ярослав і Іванна Косановський. По $20.00 — Ярослав і Наталія Ціґаш, Анна і Степан Секрета, Нестор Пінковський, Степан і Іван Мисюк. По $10.00 — Мирослав і Іван Генташ, інж. Петро і Ніна Пясецький, Володимир і Галина Хамула, Станислав Сеседицький, Лев і Марія Стеткевич, Богдан Саєвич, Роман Кекіш, Тарас і Ірина Ванчицький, Микола і Ерна Богдан, Володимир і Марія Заклинський, Евген і Ольга Весоловський. По $5.00 Евстахій Манацький, Марта Ящушко, Ярослав Клір і Анна Мисюк, Ярослав Салик, Петро Німировський, Мирослав Абрисовський. По $2.00 — Ольга Мисюк.

На прийнятті по похороннах Покійної Марії Чуми в Ню Йорку приявні склали у пам'ять Покійної на нову церкву св. Юра в Ню Йорку $156.00. Пожертви склали: По $25.00 — Микола Чума з дочкою Наталією, Григорій і Розалія Полчій. По $20.00 — Степан Максимяк, Василь Кальба. По $10.00 Стефан Чума, Михайло Лучуф, Юрій Верцовий і Петро Карпів. По $5.00 — Ярослав Базиляк, Юрій Коваль, Олена Семков, Каролина Борак. По $2.00 — Катерина Шпулик, Юлія Федорович. По $1.00 — Дякович, Павліна Музика.

Усім жертводавцям щире спасибі!

Парохія св. Юра в Ню Йорку.

Совєтське риболовне судно шпигувало за американською військовою спробою

Валлоп, Вірджінія. — Американське Управління в справах аеронавтики і досліджения космосу, НАСА, провело засекречену спробу з запуском ракети. Між ін., було завдання вивчити для Комісії атомової енергії зміни в структурі вологости у хмарах після переходу через них набоїв, у тому й атомового типу. Запуск ракети відбувся з острівця Валлоп, Вірджінія. Все відбулося за пляном, невелика ракета скинула вгорі капсулю з висліди спроби, і та капсуля впала на віддалі 20 миль від берега в бурхливе море. На капсулі погас сигнальний вогник. Все таки літаки знайшли її у океанських хвилях. Але виявилось, що за спробою стежило совєтське риболовне судно, яке має радіо й інші пристрої. Совєтські розвідники збагнули, що йдеться про якийсь важливий американський експеримент і скерували судно до капсулі. Американці послали тоді швидкісний гелікоптер по капсулю і він виловив її перед самим носом у совєтських „риболовів", котрі повернулися назад, можливо із рибою, але без американської військової таємниці.

„Чорноморська Січ" здобула чемпіонат Шейфер Ліги

Минулої неділі, 14 травня ц. р. відбулися рішальні мистецькі змагання за чемпіонат Мейджор Дивізії Шейфер Ліги, Ню Джерзі, в яких „Чорноморська Січ" здобула перемогу 2:1 і звання чемпіона сезону 1971/72. З усіх 18-ти лігових змагань „Чорн. Січ" виграла 17, ремісувала одні, осягнувши 35:1 точок і 53:18 відношення ворт.

Переможні голі в цих рішальних змаганнях здобули: М. Фармігa і П. Іміч.

ТАРЗАН, Ч. 6749. Генерал Ітс алярмує Тарзана

Слухаю тебе генерале Ітсе! Омари, що їх ти піймав, Тарзане, були тільки агентами чужинецького уряду, який наставився, щоб забрати територію від переляканих урусів та інших племен! Але я не хочу виявити наші інформації, поки наші стежні літаки не знайдуть і не зловлять чотирох опричників, які втекли! Не хочу, щоб будь-хто з вас потерпів. Післаю вам озброєного сторожа гелікоптером — завтра. Але небезпека наближується до Тарзана, який цього не сподівається, — сьогодні!